

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
К-По₂ бр. 7/22
Дана 8.11.2022. године
Ул. Устаничка бр. 29
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Снежане Николић Гаротић, председника већа и Винке Бераха Никићевић и Владимира Дуруза, чланова већа, са записничарем Олгицом Куч, у кривичном предмету против опт. Петрита Дуле, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 у вези чл. 22 КЗ СРЈ у саизвршилаштву, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО бр. 6/22 од 28.6.2022. године, након одржаног главног и јавног претреса дана 4.11.2022. године, коме су присуствовали заменик тужиоца за ратне злочине Љубица Веселиновић, опт. Петрит Дула са браниоцем адвокатом Драганом Плазинићем, дана 8.11.2022. године донео је и јавно објавио

ПРЕСУДУ

Оптужени Петрит Дула, звани Тити, ЈМБГ [REDACTED], од оца [REDACTED] и мајке [REDACTED] рођ. [REDACTED], рођен [REDACTED] године у [REDACTED], са пребивалиштем у [REDACTED], улица [REDACTED], писмен, завршио [REDACTED], по занимању [REDACTED], поседује [REDACTED], поседује [REDACTED], држављаник [REDACTED], осуђиван [REDACTED] [REDACTED] због кривичног дела и [REDACTED] на казну затвора у трајању од [REDACTED], против њега се не води други кривични поступак,

КРИВ ЈЕ

Што је:

За време унутрашњег (немеђународног) оружаног сукоба, који се, почев од фебруара 1998. године до краја 1999. године, одвијао на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, између оружаних и полицијских снага СРЈ, са једне и организоване наоружане групе косовских Албанаца [REDACTED], [REDACTED], са друге стране, кршио правила међународног права из члана 3 став 1 тачка 1 под (а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.

августа 1949. године и правила из члана 4 став 1 и став 2 тачка а) II Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба на тај начин што је неутврђеног дана у другој половини јуна месеца 1999. године, као припадник [REDACTED], заједно са више НН припадника тзв. ОВК, сви наоружани бомбама, пушкама и пиштољима и униформама из куће сада пок. [REDACTED] ([REDACTED]), која се налази на подручју [REDACTED] у насељу [REDACTED] улица [REDACTED], цивилно лице оштећеног [REDACTED] ([REDACTED]), насиљно одвео до своје куће у [REDACTED] у улици [REDACTED] [REDACTED], где је према њсму нечовечно поступао, физички га злостављао и телесно повређивао, тако што је оштећеног, док је седео на столици везаних руку, ударао бејзбол палицом, гађао флашом и ударио пуном флашом изнад левог уха, док су га остали НН припадници [REDACTED] ударали кундацима, рукама и ногама, услед чега је оштећени био повређен и у више наврата губио свест, да би га након тога превезли у село [REDACTED], општина [REDACTED] у штаб [REDACTED] где су други НН припадници [REDACTED] наставили са злостављањем оштећеног и испитивањем на околности места сахрањивања припадника [REDACTED] и њихове родбине који су страдали током рата на КИМ, као и да ли је учествовао на српској страни, да би га наредног дана пустили по наређењу НН команданта штаба [REDACTED]

- чиме је као саизвршилац извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ

Па га суд применом напред наведеног законског прописа и чланова 5, 33, 38, 41, 42 ст. 1 тач. 2 и чл. 43 ст. 1 тач. 1 и 50 КЗ СРЈ

ОСУЂУЈЕ

НА КАЗНУ ЗАТВОРА У ТРАЈАЊУ ОД 2 (ДВЕ) ГОДИНЕ

у коју му се урачунава време које је проверо у притвору који је одређен решењем судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине КПП.По2 бр.1/22 од 6.6.2022.године, који му се рачуна од 5.6.2022.године, када је лишен слободе и по овом решењу може трајати до упућивања окривљеног у завод за извршење кривичних санкција, али најдуже док не истекне време трајања казне на коју је осуђен овом пресудом.

На основу чл. 258 ст. 4 ЗКП оштећени [REDACTED] ([REDACTED]) се ради остваривања имовинско-правног захтева упућује на парнични поступак.

На основу одредбе чл. 264 ст. 4 ЗКП, а у вези са чл. 261 и 262 ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине КТО бр. 6/22 од 28.6.2022. године стављено је на терет оптуженом Петриту Дули да је као саизвршилац извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ.

У доказном поступку суд је салушао оптуженог (транскрипт са главног претреса од 9.9.2022. године), испитао оштећеног [REDACTED] (транскрипт са главног претреса од 4.10.2022. године), и сведоке [REDACTED] (транскрипт са главног претреса од 4.10.2022. године), [REDACTED] (транскрипт са главног претреса од 26.10.2022. године), и прочитao и извршио увид у исказ сведока – оштећеног [REDACTED] пред Тужилаштвом за ратне злочине у предмету КТИ број 4/18 који се водио против окр. [REDACTED] од 17.7.2018. године, и исказ у смислу одредбе члана 504ј ЗКП-а („Сл. лист СРЈ“ број 72/09) пред МУП РС, ДП, УКП, СОРЗ бр. 647/11 од 2.12.2011. године и исказе сведока датих у смислу одредбе члана 504ј ЗКП пред МУП РС, ДП, УКП, СОРЗ бр. 647/11 и то [REDACTED] од 04.12.2011. године, [REDACTED] од 5.12.2011. године, [REDACTED] од 1.12.2011. године и [REDACTED] од 3.12.2011. године, прочитao је извештај о проверама МУП РС, ДП, УКП, СОРЗ бр. 6124/11-52 од 21.6.2022. године и извештај из КЕ од 14.6.2022. године и од 21.9.2022. године, решење о одређивању притвора судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине Кпп По2 бр. 1722 од 6.6.2022. године, решења Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине о продужењу притвора К. По2 бр. 7/22-Кв. По2 бр. 33/22 од 28.6.2022. године, К. По2 бр. 7/22-Кв. По2 бр. 41/22 од 27.7.2022. године, К. По2 бр. 7/22-Кв. По2 бр. 42/22 од 25.8.2022. године, К. По2 бр. 7/22-Кв. По2 бр. 54/22 од 24.10.2022. године.

Суд је по службеној дужности, сходно одредби чл. 15 ст. 4 ЗКП којим је прописано да ће суд ако оцени да су изведені докази противречни или нејасни и да је то неопходно да би се предмет доказивања свестрано расправио, одредио да се у својству сведока испитају [REDACTED], службена лица МУП који су сачињавали записнике о испитивању оштећених и сведока, па је на главном претресу дана 4.11.2022. године испитан сведок [REDACTED], док је испитивање сведока [REDACTED] отклоњено, јер је напустио МУП и одселио се у Норвешку на непознату адресу.

У завршној речи:

Заменик тужиоца за ратне злочине сматра да је изведенім доказима на несумњив начин утврђено да је оптужени у време, на месту и на начин како је то и описано у диспозитиву оптужног акта извршио кривично дело које му се ставља на терет. Акт

насиља који је оптужени предузимао према оштећеном има карактер нечовечног поступања над цивилом, јер оштећени је цивил, који није непосредно учествовао у непријатељствима, а овакве акте изричito забрањују одредбе Женевске конвенције и Допунског протокола уз Женевске конвенције из 1949. године, с једне стране, док с друге стране из исказа сведока и оштећеног несумњиво произилази да је окривљени био припадник тзв.ОВК. Оптужени је био свестан свог дела, хтео је његово извршење, његово стање воље и свести чини облик виности да је дело починио са директним умишљајем. Након извршене анализе изведенih доказа предложила је да га суд огласи кривим и осуди на казну затвора у трајању од најмање пет година, јер ће се на тај начин постићи адекватно изражавање друштвене осуде за конкретно кривично дело и да ће се остварити праведност и сразмерност између учињеног дела и тежине кривичне санкције. Посебно је напоменула да ни Тужилаштво за ратне злочине, ни суд нису успели да осигурају присуство оштећеног званичним путем, да је то учињено уз одобрење суда преко одбране, односно преко сина оштећеног, који живи у Ђаковици у истом месту где живи и оптужени. Чињеница је да је оштећени променио свој исказ и негирао оно што је без икаквог притиска у тужилаштву и полицији рекао и на суду је да процени да ли је то страх за сопствени живот и живот његове деце.

Бранилац, адвокат Драган Глазинић је навео да оптуженог треба ослободити или због тога што у његовим радњама нема обележја кривичног дела или због тога што није доказано да је извршио кривично дело. У сваком случају пресуда треба да буде ослобађајућа, јер је у конкретном случају дошло до замене идентитета особе која је тукла оштећеног, о којој чињеници сведочи како оштећени, тако и сведокиње и име оптуженог се појављује само у записницима пред полицијом. Није доказано да се догађај одиграо у време постојања оружаног сукоба, већ знатно касније у јулу или avgусту, када већ на подручју Косова није било ни оружаних снага ни сукоба. Из изведенih доказа по ставу одбране утврђено је да су НН лица оштећеног одводила да би им показао место где је неко од њихових сродника сахрањен или због пљачке умрлих, те да одвојење није мотивисано оружаним сукобима који нису ни постојали. Очигледно је да оштећени жели да прикрије ову пљачку и прави мотив због кога је одвођен, јер и на претресу прикрива да ли живи у Подгорици или Ђаковици. Одбрана није извршила ометање правде нити утицај на сведоке тиме што је довела оштећеног и сведокиње пред суд, већ је на тај начин обезбеђено њихово присуство у складу са одредбама ЗКП-а, јер је било у интересу одбране да се они испитају. Одбрана није утицала на сведоке нити се са њима договарала о сведочењу, а по ставу одбране сведокиње се не плаше никога у Ђаковици. Предлаже да суд донесе ослобађајућу пресуду и исправи грешку до које је дошло приликом урачунавања притвора, јер је оптужени лишен слободе 4. јуна 2022. године.

Оптужени је навео да није био члан тзв. ОВК, није одвео оштећеног из куће ██████████, није оштећеном нанео ни физичке, ни психичке повреде и никада га није одвео у своју кућу, нити у ██████████ и да кривично дело није извршио.

Из изведенih доказа утврђено је:

Оптужени Петрит Дула - Petrit Dula наводи да му је надимак Тити и у одбрани пред Тужилаштвом за ратне злочине КТИ број 4/18 од дана 6.6.2022. године и на главном претресу дана 9.9.2022. године да је једне вечери јуна месеца 1999. године, између 22.00 и 23.00 часа седео и причао са комшијом ██████████. Били су у

махали, на улици, у близини куће, када су дошла двојица мушкараца возилом „Лада“, беле боје. Кола је возио [REDACTED] мало је хопао, а за њега се причало да је припадник тзв. ОВК, али га оптужени никада није видео у униформи. Оног другог у колима није познавао. Није видео да ли су наоружани нити се сећа да ли су били у униформама, јер је било вече, а од тада је прошло 23 године. Са њима у колима био је на задњем седишту један човек, сав крвав. Сутрадан је сазнао да се тај човек зове [REDACTED], не сећа се му се презимена, да је радио на гробљу и да је одсекао прст са тела једног покојника и узео прsten. Не зна одакле су они дошли, али су тражили од окупљених, мада се не сећа ни ко је све тада био на улици, нити од кога су тражили, идентификацијону картицу за чланство у тзв. ОВК. [REDACTED] је помагао [REDACTED] да нађу картицу. Не сећа се где су је нашли, али када су је узели, отишли су заједно са [REDACTED]. Не сећа се да је [REDACTED] неко изводио из аута. Он није тукао [REDACTED]. [REDACTED] је био толико крвав да га не би препознао и да га је од раније познавао. Сећа се да је [REDACTED] био полуонесвешћен и очи су му биле затворене. [REDACTED] је од раније знао као [REDACTED] из виђења. Не зна због чега га је умешао у све ово. Сада [REDACTED] не живи у [REDACTED], чуо је да живи у Подгорици. Не виђа његове жене и не зна да ли оне живе у [REDACTED].

Испитан пред тужиоцем навео је да је током бомбардовања, све до маја месеца 1999. године био код пријатеља у Бугарској и када се вратио, већ се све било завршило. Није био припадник тзв. ОВК, јер није ни био на Косову док је трајао рат. Није имао наоружање ни униформу. Познаје [REDACTED] из комшилука и у пријатељским су односима, нема контакт са њим, нису блиски, али зна да [REDACTED] никада ништа не би говорио против њега. Није возио [REDACTED] у штаб тзв. ОВК, у селу [REDACTED], нити зна ко је то урадио. Није [REDACTED] насиљно одвео из куће покојне [REDACTED], чија је кућа удаљена од његове куће три километра, нити га је доводио до своје куће у [REDACTED]. Иначе од 1. новембра 1999. године па до 2009. године био је запослен као инкасант у „Електропривреди“, ишао је и до [REDACTED] куће и тамо је виђао, она је [REDACTED], са њом је причао на албанском, није виђао њену ћерку [REDACTED] у [REDACTED], а чуо је да је [REDACTED] била силована. Познаје [REDACTED] [REDACTED], не сећа се да је био присутан, као и [REDACTED], он је [REDACTED], не познаје [REDACTED].

На претресу наводи да се из Бугарске вратио на Косово крајем јуна месеца, јер је одмах када је почело бомбардовање, отишао преко Македоније у Бугарску код друга [REDACTED] и његове жене [REDACTED], да не би учествовао у рату. Отишао је у Бугарску крајем јануара месеца када је већ било извесно да ће бити рата, преко границе са Македонијом, са југословенским пасошем код пријатеља у Софију. Био је смештен у улици [REDACTED]. Пријавио се као азилант у центру Софије, зато што је изгубио пасош, а када је одлазио из Софије није се одјављивао. Док је боравио код пријатеља није ништа радио, био је њихов гост, а супруга и деца су остали на Косову и њих су издржавали родитељи и брат. Док је боравио код пријатеља изгубио је документа, па како је Албанац није могао да иде у Амбасаду СРЈ. Илегалним путем преко Македоније, камионима са хуманитарном помоћи се вратио на Косово. Сада живи у улици [REDACTED] то је некадашња улица [REDACTED], густо је насељена и јако фреквента улица и у њој живи пуно националности и у то време је пролазило пуно возила КФОР-а. Не познаје [REDACTED] и [REDACTED] ру, никада их није видео. Логор [REDACTED] је удаљен тринаест или четрнаест километара од [REDACTED], али тамо никада није ишао и о логору не зна ништа. Кад се вратио из Бугарске већ је дошао КФОР на Косово. Све ово се дешавало у јулу месецу. На претресу објашњава да

када је из Куршумлије доведен у Београд, у афекту је рекао да је из Бугарске дошао у мају, а у ствари се вратио у јуну месецу, када се рат завршио. Никада није ни помислио да ће се против њега водити поступак и да ће му се судити за ратни злочин, јер није учествовао у рату. Чуо је да је био неки [REDACTED] у Београду, да му се судило и да је грешком кажњен. Чуо је да је у том поступку коришћено и његово име само да би се тај [REDACTED] извикао и ослободио.

Сведок-оштећени [REDACTED] испитан на основу члана 504-ј ЗКП дана 2.12.2011. године наводи да је живео у [REDACTED] у насељу [REDACTED] у улици [REDACTED] у породичној кући са породицом до августа месеца 1999. године, када је био принуђен да избегне са Ким у Републику Црну Гору, где и сада живи. Средином јуна месеца када су подручје [REDACTED] напустили припадници војске и полиције Републике Србије и већина неалбанског становништва, он је са породицом остао. Живео је са своје две жене [REDACTED] и [REDACTED], заједничким деветогодишњим сином [REDACTED] и [REDACTED], која је тада била у другом стању. Био је запослен у [REDACTED].

Неколико дана након повлачења војске и полиције, дошли су код њега кући [REDACTED], који је био [REDACTED] и [REDACTED], обојица су били у цивилу. [REDACTED] од раније, радио је у општини [REDACTED] на издавању извода, имао је око четрдесет година и био је проћелав и нижег раста. Са њима су била још двојица припадника тзв. ОВК, у црним униформама са ознакама тзв. ОВК, наоружани аутоматским пушкама и пиштољима. Није их познавао. Прво су у кућу ушли [REDACTED] и захтевали су од њега да пође са њима до хотела [REDACTED] у [REDACTED] где треба да очисти неке просторије. Уплашила су га ова двојица наоружаних који су били са [REDACTED], па је кренуо. Ишли су белим колима „Ладом Нивом“. Тада су у кући биле обе његове жене - [REDACTED], као и малолетни син.

У хотелу [REDACTED] је боравио један дан и чистио је просторије подрума. Видео је да има мрља од крви. Ту је било петнаестак затвореника, углавном [REDACTED], а међу њима и двојица Срба које је знао из виђења, јер су живели у [REDACTED] у близини његове куће. Један се звао [REDACTED] имао је око 45 година, али не може да се сети како се звао други Србин, зна да је имао око 35 година и да је живео у близини [REDACTED] куће. Сећа се да је [REDACTED] доста крварио, јер му је лево уво било одсечено. Била је ту и нека старија жена за коју мисли да је [REDACTED] мајка. Видео је да су заробљени [REDACTED] крварили и да су били модри: препознао је међу њима [REDACTED] [REDACTED] који је живео у насељу [REDACTED] у близини текстилне фабрике, [REDACTED] [REDACTED] из истог насеља, његовог зета [REDACTED] коме су руке биле везане жицом иза леђа. Остале није познавао. Било је ту пуно припадника тзв. ОВК, у црним униформама, са ознакама тзв. ОВК, сви наоружани аутоматским пушкама и пиштољима: није познавао никога од њих. Док је чистио надгледали су га припадници тзв. ОВК и није био у могућности да својевољно напусти хотел. У хотелу није видео [REDACTED] и ону двојицу припадника тзв. ОВК који су га ту довели. У вечерњим сатима један од припадника тзв. ОВК рекао му је да може да иде кући. Отишао је право у насеље [REDACTED], код таште [REDACTED], јер се плашио да ће га припадници тзв. ОВК поново тражити и да га неће живог пустити уколико га одведу, ту је била и његова супруга [REDACTED], док је друга супруга [REDACTED] била са малолетним сином у [REDACTED].

Једном приликом у вечерњим сатима у таштину кућу су дошли наоружани припадници тзв. ОВК, у црним униформама са ознакама тзв. ОВК, имали су аутоматске пушке, пиштоле и ручне бомбе. Позвали су га по имену и презимену, уперили оружје, наредили су му да не мрда и рекли су да ће их све побити. Наредили су му да пође са њима. Код њега је тада био и комшија [REDACTED]. Није смео ништа да пита био је уплашен, као и остали укућани. Међу тим припадницима тзв. ОВК препознао је Дула Петрита, од оца [REDACTED], који је живео у близини старог СУП-а у [REDACTED]. Чијег се презимена не сећа али зна да је живео у близини Аутобуске станице у улици [REDACTED] и имао ковачку радњу, као и његов рођени брат чијег имена није може да се сети. Сећа се и једног војника са подручја [REDACTED], који је био висок и имао дугу, плаву, коврџаву косу. Под претњом оружјем из куће су га одвели у затвор [REDACTED], предали петорици припадника тзв. ОВК, у зеленим униформама. Радило се о раније избегличком насељу у селу [REDACTED], где је било по његовој процени између 400-500 војника, сви униформисани и наоружани. Одвели су га у једну кућу, где је затекао неколико униформисаних припадника тзв. ОВК, видео је [REDACTED] како седи на поду WC, била је јако уплашена, али није имала видне повреде. Био је ту и један Србин, стар између 50-60 година, кога није познавао, и који је био претучен, имао је маснице, крварио је на уста и нос. У тој кући га је један од припадника тзв. ОВК, кога су остали ословљавали са „команданте“, испитивао да ли зна где се налазе закопани лешеви, да ли је учествовао у борбама на српској страни и да ли је пљачкао, палио и силовао Албанке. Пошто је све негирао, тукли су га и малтретирали. Тај кога су ословљавали са команданте је био средње висине, старости око 30 година, светле косе са високим залисцима и светлих очију. Након испитивања командант је наредио да га воде у свињац, испред кога је био стражар, а унутра је било преко двадесет затвореника. Свињац је био мали, заробљеници су спавали један преко другог, сви су били крвави и модри. Препознао је и набројао чланове породице [REDACTED] и то [REDACTED] из села [REDACTED] и [REDACTED] из [REDACTED] тројицу чланова албанске породице [REDACTED] не може да им се сети имена, [REDACTED] из [REDACTED], а остale који су ту били заробљени није познавао. У току ноћи ушла су тројица припадника тзв. ОВК, прозвали су [REDACTED] и једног од чланова породице [REDACTED] и извели су их, за једног од њих зна да је био католичке вероисповести из села Дујак, имао је око 25 година, био је изразито висок и имао је дужу плаву косу и плаве очи, возио је мотор „Хонда“ и зна да су сви чланови његове породице живели у Немачкој. Након неколико минута пошто су извели [REDACTED] чула су се два или три пуцња, претпоставља из пиштола, звук је био врло близу на удаљености око 15 – 20 метара од свињца, претпоставили су да су упуцани [REDACTED]. Сви су били уплашени и бојали су се да ће и њих стрељати. Ибра су, крвавог и модрих леђа вратили после неколико минута, а [REDACTED] никада више нису видели. [REDACTED] је рекао да су [REDACTED] одвели у шуму и да су се одатле чули пуцњи. Исте ноћи су изводили и [REDACTED] после неколико сати вратили, био је крвав и модар и једва говорио. Нису смели гласно да разговарају, јер је разговор био забрањен. Испред свињца се налазио стражар и у току ноћи нису добијали ни храну ни воду. У јутарњим сатима оштећеног су извели одатле и одвели су га код команданта, који га је испитивао поново о сахрањивању, и наредио му да их одведе до места где је сахрањен његов стриц [REDACTED]. Оштећени наводи да је познавао [REDACTED] живео је у [REDACTED] и продавао је млеко по [REDACTED]. Његово тело је у Пискотама по наређењу српске полиције у току НАТО бомбардовања превезао мртвачким колима до мртвачнице у [REDACTED]. Није знао тачну локацију где је [REDACTED] сахрањен, али је и поред тога припаднике тзв. ОВК одвео у [REDACTED] код [REDACTED], да

би тако створио прилику да побегне из █████. На једној ливади почeo је да копа и рекao им да је ту сахрањен Џока, иако је знаo да ту нијe било сахрањених тела. Дозволили су му да се одмори, па како су они били удаљeni од места где се одмарао, то је искористио и успео је да побегне. Отрао је до своје куће где је била његова жена █████ и заједно су побегли код таште █████ у насеље █████, јер је претпостављао да ћe га припадници тзв. ОВК наћi у кући и да ћe то за њега бити фаталано. Од таште је сазнаo да је исте ноћи када су њега одвели, █████ силовоао њу и њену ћерку █████ која је тада имала око дванаест година. Таст и њихов малолетни син █████, били су немоћни, и нису могли ништа да предузму. Иначе, ташта █████ је преминула пре две године, а таст █████ и даље живи у █████ и са њим је у редовном контакту.

Код таште је био неколико дана када су у кућу дошли припадници тзв. ОВК и то █████, █████, █████ и његов рођени брат, почeli су да га туку и крвавог су га одвели у кућу Петрита Дула. То све су посматрале █████ и ташта. Када су га доведели у кућу Дула Петрита, почeli су да га ударажу кундацима од пушака, рукама, ногама и бејзбол палицама, то је трајало око два сата, а од задобијених повреда је више пута падао у несвест и обилно је крварио. Међу припадницима тзв. ОВК у физичком малтретирању и злостављању највише су се истицали Дула Петрит, █████, његов брат, као и █████ Цемпер који је носио био је натопљен крвљу. Његова ташта чува га дан-данас. Потом су га тако претученог и крвавог одвели у село █████, где су га држали у напуштеној кући, у којој су раније живеле избеглице српске националности из Албаније. Ту су га тукли и испитивали о сахрањивању Албанца током НАТО бомбардовања. Једном приликом га је испитивало лице које су остали припадници тзв. ОВК ословљавали са „командантe“, који је имао око тридесет година, био је висок преко 1,90 и наоружан пиштољем, носио је црну униформу са ознаком тзв. ОВК. У јутарњим сатима тај командант наредио је Петриту Дули да се врати у Ђаковицу и да се сутрадан јави команданту █████ █████ у његов штаб који се налазио у близини кланице █████ и аутосколе. Када су оштећеног пустили дошао је кући и одмах са супругом побегао у избеглички центар КФОР-а у насеље █████, пријавио да је био киднапован, као и илегални затвор у селу █████. Војнике КФОР-а је одвео у село █████ и показао им је где се налазе затвореници. Након два сата у избегличко насеље у Брековцу, дошли су и сви чланови породице █████ који су били са њим у затвору █████ са својим породицама. У разговору са █████ сазнаo је да су они возилима тзв. ОВК довезени до оближњег брда где су ослобођени. █████ му је рекао да је срећан што је поново слободан и да жали што су убили █████. Док је боравио са породицом у избегличком центру, свакодневно је црним „Мерцедесом“ долазио припадник ОВК чијег стрица је требало да ископа и претио је да ћe га убити, па је био принуђен да месец дана након тога са породицом да избегне у Подгорицу у насеље █████, где и сада живи.

Када је оштећеном предочен фотоалбум израђен од стране полицијских службеника Службе за откривање ратних злочина 03/4 3 1 стр.пов. бр. 230-6124/11-7 од 19.7.2001. године навео је да не препознаје ниједно лице.

Оштећени испитан у Тужилаштву за ратне злочине у предмету КТИ 4/18 дана 17.7.2018. године, у истражном поступку против осм. █████ навео је да су, након бомбардовања, када су Албанци дошли на Косово док је живео у █████ не

сећа се датума, код његове таште колима дошли Петрит, [REDACTED], двојица браће и [REDACTED], рекли су му да га траже и да не сме да мрдне. Познаје Петрита, зна кућу где Петрит живи. Познаје и [REDACTED] он је ћопав и крађа му је лева нога, а [REDACTED] је њихов другар. Имена те двојице браће не зна. Не зна сигурно да ли их је било петорица или шесторица, међу њима је био и извесни [REDACTED] који му је рекао да не мрда, имао је бомбу и пиштолј и сви су носили црне униформе. Дошли су колима, узели су га и отишли су код Петрита, не сећа се његовог презимена. Када су га одвели код Петрита, били су у дворишту, ставили су га у један ћошак и добио је доста батина. Тукли су га Петрит, [REDACTED], та двојица браће, а касније је дошао и [REDACTED] и један кога је описао наводећи да је био доста висок и носио је косу као хипик, али му не зна име, зна да данас живи у Ђаковици близу старог СУП-а и школе. Опет су га испитивали да ли је радио у [REDACTED] и сахрањивао мртве, па када је потврдио да је то радио у [REDACTED] и да је са још тројицом возио кола са телима умрлих, оптужили су га да је то радио за Србију. У дворишту код Петрита тукли су га два три сата. Сви су били пијани а Петрит је пio pivo. Pоставili su ga na stoliciu bez naslona, Petrit mu je vezao ruke, i trajio da кажe gde je ostavio njihove Šilptare. Govorio je da ne zna, da je samo vozio do [REDACTED] a posle radio drugo. Petrit ga je udario punom flashom, od chega i danas ima ožiljak iznad levog uverta. Zatim ga je udarao bejzbol palicom po leđima petnaest, dva deset minuta, pa kada je sа stolice paо na betonski pod, udarao ga je otzadji po butinama. Chuo je da [REDACTED] kaže da ga ostavi da odmori, pa je Petrit prestao da ga tuce i naставio da piјe pivo. Tada ga je udario komandant. Sve to je trajalo oko tri sata. Bio je crn od batina, chak se i onesvestio. Onda su ga prebacili u [REDACTED], kod komandanata i taj [REDACTED] mu je udario dva tri shamara, ne seća se kojom ga je руком udario, jer je bio mrok, negde oko ponohi, a udario ga je i pesnicom u levu stranu leđa i shutnuo ga je nogom sa desne strane, ne zna shta je imao na nogama. Tada je izgubio svest i više se nicenska ne seća. Tom prilikom mu je slomljena viličica. Posle toga su otiшли u šumu i Petrit mu je rekao da ne говори ко га је тукао и да каже да је пао u шumi. Vodili su ga u [REDACTED] i враћali, dali su mu јedan kључ i prebacili su ga u štab i ponovo su ga враћali. Tuкаo ga je јedan [REDACTED] ali ne [REDACTED], protiv koga se vodi postupak. Њega ne poznaje i kada ga je video sхватио је да то nije taj čovек koji ga je tukao. [REDACTED] koji ga je tukao je [REDACTED], nije taman i misli da je sada u Nemackoj. Niјe ga video tog dana i ne poznaje čoveka protiv koga se vodi postupak.

На главном претресу дана 4.10.2022. године навео је да је по његовом сећању Петрит висок око два метара. Хтео би да се суочи са скривљеним и да га види и онда би се вероватно сетио и препознао би да ли је то Дуља Петрит, мада може да се догоди и да га не препозна. Док су га тукли, чуо је да су говорили „Петрит, Петрит, Петрит“. Није имао прилике да у [REDACTED] чује презиме Дуља, не зна одакле презиме Дуља, можда су приликом давања изјаве у полицији они додали презиме Дуља. Када је давао изјаву није навео то презиме већ само име Петрит. Иначе Петрит о коме прича био је крупан, висок, смеђ, имао је браду, био је старости између 38 и 40 година и живео је изнад његовог насеља на удаљености од двеста метара. Наводи да су га припадници тзв. ОВК одводили пет или шест пута, тукли жестоко, непрестано до касно у ноћ. Једном приликом њих петорица или шесторица, мисли да их је било петорица, су дошли у кућу његове таште у [REDACTED] и одвели у неку непознату улицу, у близини куће [REDACTED] где су га везали и тукли, и оптуживали га да је сарађивао са Србима и секao прсте са тела умрлих и узимао прстење. Иначе током 1999. године превозио је лешеве, али није радио на његовом сахрањивању. Дошли су око пола осам увече, не може да се сети ког је то месеца било, ни годишњег доба, [REDACTED] из

Дренице, њих двојицу познаје лично, јер су му комшије, била су и двојица рођене браће, не зна им имена, био је и [REDACTED] али не онај који је хапшен, већ други [REDACTED]. Што се тиче Петрита у насељу је било четири или пет њих који су се звали Петрит и не може са сигурношћу да тврди да је то Петрит Дуља. Не може да се сети када се ово одиграло, могуће да је заборавио детаље јер су га много ударали, тукли су га нон-стоп. Навео је да су га колима, њих петорица, одвезли у непознату улицу. У колима је он седео позади. Одвели су га у место које се зове [REDACTED], где се налазио штаб тзв. ОВК, у шталу, тамо су га сместили, везали и тукли, везали су му руке и ставили су га да седне иза неког стола. У просторији су били сто и столица. Све то је било у улици где је било турбе. Место где су га одвели, зауставили се и тукли га, је у [REDACTED], у близини аутобуске станице у једној скривеној улици близу турбета, зове се „херат“, и ту се окупљају мештани. Ова петорица која су га одвела, дошла су аутомобилом „Лада Нива“ беле боје, а са амблемом тзв. ОВК на униформи. Имали су нешто на прсима у облику бомбе, што је висило, а друго оружје нису имали. Чим су га сместили у аутомобил, почели су да га туку. Највише су га тукли [REDACTED] браћа о којој је говорио и један из [REDACTED]. То је трајало два, три сата, а од удараца је губио свест. Сећа се да га је три - четири пута ударио и шамарао Ружди, и да је ту био Петрит, кога добро познаје јер продаје дрва, он је нижи од оштећеног, али он и није оптужен. Други Петрит није био присутан тада, већ само када су колима дошли код његове таште и одвезли га до те улице, а одводили су га пет или шест пута. Тукли су га бејзбол палицама браћа којима није запамтио имена, један из Дренице и онај Ђопави, Петрит га није тукао.

Први пут је одведен неких месец дана по одласку војске и полиције, када је директор предузећа [REDACTED] у коме је он радио, [REDACTED] дошао је код њега са војницима и рекао му је да мора да иде у хотел [REDACTED] да тамо очисти леш, тада га нико није малтретирао. Када је завршио са чишћењем отишао је код друге жене [REDACTED]. Пошто је радио на пословима превоза лешева, после два, три дана су дошли по њега код [REDACTED] и један, који је дошао са директором, га је питао да му каже где је сахрањен његов убијени отац. Одвели су га у [REDACTED] и тамо су га држали двадесет четири сата, било је тамо још око дванаест припадника ромске националности. Не сећа се колико је времена прошло од када је отишао из [REDACTED] до тренутка када су дошли по њега и водили га у ту кућу где су га тукли. Једном приликом је одведен да покаже место где је сахрањен неки [REDACTED], који је био рођак неког официра, из католичке породице, кога је убила полиција која је тада била у [REDACTED]. Не сећа се догађаја када је неком покојнику исечен прст. Недељу дана после ових удараца, побегао је у [REDACTED]. Било је тамо људи, деце и одраслих, различитих националности, а он је отишао тамо где су били [REDACTED]. То када су га премлатили, водили су га у штаб у село Бабалоћ и одмах су га вратили назад. У то време је имао једног сина са [REDACTED] и она је кренула са њим у Црну Гору, а [REDACTED] која је била трудна је остала у [REDACTED].

Не зна да чита ћирилицу, није школован и има четири разреда основне школе. Код тужиоца када је давао изјаву јесте причао о Петриту, али не може да каже да је то лице коме се у овом поступку суди или о неком другом, јер га није видео. Није пријавио никоме у [REDACTED] овај догађај, већ у [REDACTED] али се не сећа када. Због силних удараца, бејзбол палицом и флашом, које је тада задобио морао је да оперише срце пре шест, седам година. Избегли у [REDACTED] су имали представника кога су звали председник, зове се [REDACTED]. Сваког месеца су њему давали изјаве, јер кад

су долазили из Београда, [REDACTED] је позивао људе које су они тражили, контактирали су са њима и одлазили су тамо. Није смео да се јави у полицију, већ је све испричао том председнику, који је то све забележио и слао те изјаве. Мисли да је прошло осам година од како је дао ту изјаву председнику [REDACTED] у изјави први пут је навео име [REDACTED] а питали су за неког Петрита, без спомињања презимена Дуља.

На претресу, када је оштећени погледао опт. Петрита Дулу навео да то није то лице. Тада који га је тукао је виши од оптуженог, колико се сећа био је висок око два метра и имао је браду. Не може да каже да је оптужени лице које га је тукло. Да га је тукао одмах би то рекао. Улица [REDACTED] је место где су га водили, али се сада не зове тако, не сећа се да је ишао у нечију кућу, то је једно велико насеље и не зна која је то улица. Једино се сећа великог турбета, зна где се то налазило, али за улицу не зна. Не зна где је кућа оптуженог, нити га је виђао раније. Пре рата је било два или три Петрита [REDACTED]. Не познаје оптуженог. Када је добио батине и био у аутомобилу „Лада“ била је ноћ и мрак, није га приметио у колима, не може да се сети, био је у скоро несвесном стању, потпуно изгубљен, јер су га много тукли. После су га вратили кући и рекли да никоме не прича шта су му урадили, уз претњу да ће гадно проћи. За време ратног сукоба живео је у [REDACTED] близу [REDACTED], а у Подгорицу је избегао по престанку рата, августа месеца, и сада тамо живи. Обе његове жене живе у [REDACTED], али последњих седам година нема контакт са њима осим што се чују у вези деце. Када долази у [REDACTED] то ради потајно. Незапослен је и издржава од онога што нађе у контејнерима. Истиче имовинско-правни захтев против свих лица, почев од браће о којима је говорио, и који су га највише тукли.

Сведокиња [REDACTED] на основу члана 504-ј 3КП, пред службеним лицима МУП СОРЗ дана 4.12.2011. године навела је да је живела у ромском насељу [REDACTED], Општина [REDACTED], у улици [REDACTED] све до почетка 2000. године када је морала да напусти [REDACTED] и да избегне у [REDACTED] најпре у [REDACTED], а потом у [REDACTED], где и данас живи. Живела је у [REDACTED] са невенчаним супругом [REDACTED] од 1995. године. Осим ње имао је још једну жену, [REDACTED] која је са њиховим заједничким сином [REDACTED] живела у [REDACTED] у насељу у близини [REDACTED]. Супруг је наизменично проводио време са њом и са [REDACTED] и практично је засновао две породице у два домаћинства. Не сећа се датума, једне вечери док је са супругом [REDACTED] била у кући у насељу [REDACTED], неко је лупао на врата и кад је [REDACTED] отворио, видела је мушкарца у зеленој униформи са шарама, имао је оружје и наредио је [REDACTED] да одмах пође са њим да склони неке лешеве да их не би псијели. Тада војник је [REDACTED] рекао да пожури, јер га чекају испред. Уплашила се и од страха је изгубила свест. Када је дошла свести, поред ње је стајала мајка [REDACTED], која живи у кући поред. Мајка јој је рекла да су [REDACTED] одвели неки војници. Следећег дана у поподневним сатима се [REDACTED] вратио и само рекао да је био у селу [REDACTED] да склони „мртва тела“. Друго о томе није причао.

Након неколико дана, отишли су на вечеру код њених родитеља. Ту су биле и њене сестре [REDACTED]. У току вечери у кућу су ушла тројица припадника тзв. ОВК са упереним пиштолима, преврнули су сто за којим су јели и наредили им да не вичу. Двојица војника су била у зеленим униформама и у маскирним зеленим панталонама, а комшија [REDACTED] који је био са њима, био је у цивилу. Објашњава да је [REDACTED] чија је кућа била близу њене, тада имао око тридесет

година и кратку смеђу косу, продао је дрва за огрев. Један припадник тзв. ОВК, у зеленој униформи је био [REDACTED], он је имао сестру [REDACTED] која је била удата у њиховом насељу. Другог у униформи тзв. ОВК са војном капом, није познавала, он је рекао да је са подручја [REDACTED]. Припадници тзв. ОВК су наредили њеном супругу да пође са њима, јер имају налог [REDACTED] да га воде. Она и укућани били су уплашени јер су војници били наоружани. Након два сата та тројица припадника тзв. ОВК, са којима је био још један војник тзв. ОВК кога није познавала, вратили су [REDACTED]. Сећа се да је тада један од њих лупао на врата, и да је када је отворила, угледала на тераси двојицу припадника тзв. ОВК како држе испод руку њеног супруга који је био толико претучен да није могао да стоји. Супруга су убацили испред њених ногу и рекли су им да под хитно беже са Косова или ће их све побити. Наредили су да се [REDACTED] врати код њих за два или три дана, да не причају никоме о овом догађају, да не би још горе прошли. Сећа се да је [REDACTED] била поломљена доња вилица, мајица му је била сва натопљена крвљу, раме ишчашено и имао је модрице испод очију. Он је испричao да су га водили у кућу [REDACTED], која се налазила у близини Аутобуске станице у [REDACTED] и да су га тамо тукли. Због овог догађаја супруг и она су одлучили да одмах ујутру оду у кућу код његове друге супруге [REDACTED] и да се тамо сакрију. Тамо су остали неколико дана. Она се затим вратила својој кући, а он је остао код [REDACTED]. После неколико дана мајка јој је рекла да је једне вечери код ње дошао [REDACTED] претио оружјем и њену сесетру [REDACTED] која је тада имала дванаест година, натерао да пође са њим у купатило јер је хтео да је силује. Отац је покушао да заштити [REDACTED], али га је [REDACTED] ударио кундаком пушке у пределу груди. Тада је мајка почела да вришти и рекла је [REDACTED] да ако хоће некога да силује, нека онда силује њу уместо ћерке и [REDACTED] је претећи оружјем одвео мајку у оближњу напуштену кућу и силовао. Мајка јој је још испричала да је те вечери [REDACTED] ногама газио њену сестру и брата који су спавали у кревету под јорганом, истукао је мајку, ода [REDACTED]. Након силовања, [REDACTED] је покушао да стрпа мајку у кола и да је одвезе, али га је у томе спречила патрола КФОР која је наишла. После неколико дана у кућу су дошли припадници тзв. ОВК наоружани и у црним униформама, носили су дуге браде и наредили сведокињи, претећи оружјем, да их одведе и покаже где се налази [REDACTED]. Један од војника јој је ударио шамар. Ликова тих војника се не сећа. Одвела их је, у страху, до [REDACTED] где је био [REDACTED]. Тамо су војници тзв. ОВК под претњом оружјем извели [REDACTED] из куће и одвели га у непознатом правцу. Не зна када се [REDACTED] тачно вратио кући, мисли да је прошло неколико дана. Испричao је да је био киднапован и затворен у затвору у селу [REDACTED]. Сећа се да је испричao да је у затвору затекао чланове породице [REDACTED] које је познавао од раније, да је било неколико њих затворено и да је тамо убијен један [REDACTED] који се звао [REDACTED]. Такође јој је рекао да је постојање затвора пријавио КФОР, као и да је са припадницима КФОР учествовао у ослобођењу затвореника из затвора у [REDACTED]. Када се супруг вратио из затвора, покупили су личне ствари и отишли су у базу КФОР у селу Брековац, тамо боравили два месеца док нису избегли у [REDACTED]. Супруг јој је причао да је и Дуља Петрит учествовао у његовом физичком злостављању. За време боравка у бази свакодневно су долазили црним шипом неки људи у униформама и тражили њеног супруга. Он јој је рекао да су то припадници тзв. ОВК из затвора у [REDACTED]. Она и супруг су се крили од ових људи. Додаје да је њена мајка преминула 2009. године, али отац још увек живи у [REDACTED], а она и данас стражује и не осећа се сигурно када иде [REDACTED] да обиђе породицу.

Када је сведокињи предочен фотоалбум Службе за откривање ратних злочина 03/4-3-1 Стр.пов.број 230-6124/11-7 од 19.7.2001. године, није препознала ниједно лице.

На главном претресу дана 26.10.2022. године навела је да се не сећа датума када су одвели [REDACTED]. Било је времевечере. [REDACTED] је одједном устао и рекао је да су дошли за њега, па је хитно отишао да уради те послове због којих су га звали. Није излазила напоље и није видела те људе, не зна ко је то био, а ни [REDACTED] јој није рекао. Ништа није причао. Пре овог догађаја били су у кући њене мајке када су дошли [REDACTED], [REDACTED] и један човек који је био из [REDACTED], кога није видела, и не зна како изгледа. Могла би једино да препозна [REDACTED]. То треће лице које је било са њима је седело у колима, није ни излазио, деловало је као да је спавао. У једном тренутку је само подигао главу, али га није познавала и сада не може да се сети како изгледа. Сећа се да су ти људи дошли неким белим аутом, марку не зна. [REDACTED] су имали војничке панталоне и мајице, ништа друго није приметила. Сећа се да је тада [REDACTED] ударао [REDACTED]. Није приметила да имају оружје, једино је видела две бомбе. Плакала је, али јој је један рекао да се не прави луда и да су то лажне бомбе. Мисли да их је носио са леве стране. Када су дошли, скренула им је пажњу и рекла им је "Можете Ви њега одвести, али морате да ми га вратите живог. У случају да му се нешто догоди, ја вас познајем, вероватно ће бити великих проблема за вас". Иначе [REDACTED] је споменуо име Петрит, није рекао презиме, није причао како су изгледали ти људи који су га тукли. Она не зна о ком се Петриту ради јер има неколико Петрита. Не сећа се да је приликом давања исказа икада споменула презиме некога од њих. Када се [REDACTED] вратио био је у ужасном стању, раскрвављен са свих страна, мајица му је била поцепана и пуна крви, била му је поломљена доња вилица. Мајицу је дуго чувала. Сећа се да јој је [REDACTED] причао да су га одвели у неку кућу, али није рекао чију, није споменуо ни једно име. Рекао је да су га тукли, малтретирали и зlostављали. Не зна појединости. У то време је [REDACTED] живео и са њом и са другом женом и боравио је повремено код једне, па код друге, а радио је у предузећу за [REDACTED]. Због тога су га често звали да односи лешеве.

Сећа се једног случаја да су дошли код ње кући неки високи људи у униформи и тражили [REDACTED], а он је тада био код друге жене. Ти људи су рекли да им је командант наредио да доведу [REDACTED], па како он није био ту повели су њу и рекли да ће је пустити када се појави [REDACTED]. Она је тада била у другом стању. Рекли су јој да се не плаши и дали јој новац да јој се нађе. Не сећа се детаља како су ови људи изгледали, али ово везује за одвођење у [REDACTED]. Морала је да ове људе одведе до [REDACTED], где је он тада био. Пронашли су [REDACTED] и њу су пустили. Сећа се да су [REDACTED] водили и у [REDACTED], али тамо се ништа није догодило, држали су га неколико дана и пустили. Не зна да ли је [REDACTED] причао о [REDACTED].

Сећа се врло непријатног догађаја у вези [REDACTED] који је хтео да силује њену мајку и сестру. Сведокиња томе није присуствовала, али су јој причали да је био веома насилен и хтео је да их силује. [REDACTED] је био у затвору у [REDACTED], а њена мајка му је све оправстила. Наводи да су њени родитељи преминули. Након што јој је мајка умрла, и кућа њених родитеља је изгорела од плина. Дошла је пред суд да каже истину, а не да нешто измишља или да лаже.

Објашњава да се све о чему сведочи одиграло после одласка [REDACTED], то је било време када су говорили да је Косово ослобођено и да су дошли Албанци. Видела је пуно људи у граду, није видела да су носили оружје. Мисли да су се Албанци према Ромима понашали обично, као и према другима.

Био је још један случај кад су тукли [REDACTED] који је хтео да иде у посету породици у [REDACTED], близу [REDACTED]. Тада су га сачекала тројица или четворица људи ухватили и тукли. Када се вратио кући испричao јој је шта се догодило. Био је један случај кад су дошли [REDACTED], били су у црним униформама и наоружани аутоматским пушкама, али нису [REDACTED] зlostављали. Сећа се три случаја када су одводили [REDACTED] а да је она томе присуствовала. Један је када је долазио [REDACTED], други случај [REDACTED] и када је кренуо за [REDACTED]. Долазили су и неки људи из [REDACTED] који су тукли [REDACTED], она те људе није видела и не познаје их.

Сведокиња додаје да живи у [REDACTED] или не познаје Дула Петрита од оца [REDACTED]. Сећа се донекле давања исказа у полицији, тада су јој показивали фото албум са фотографијама, на којима никога није препознала. Не сећа се колико је тада имала година јер није завршила школу.

Иначе [REDACTED] је са [REDACTED] отишао са [REDACTED] и две и по године није знала ништа о њему, а много касније, не може да се сети када тачно, је и она отишла за [REDACTED] и живела је тамо. [REDACTED] је отишао у [REDACTED] из страха, јер су га тако одводили, тукли и враћали. Газменд и она нису заједно већ седам година, али он долази у [REDACTED] и контактира са децом. Она сад живи са шесторо деце у [REDACTED], не само њој него и многима другима су дали и направили куће ови из Америке, сигурно је преко 40 кућа направљено.

На захтев браниоца опт. Петрита Дуле, адв. Драгана Плазинића у судницу је уведен оптужени, показан сведокињи, био је окренут ка њој лицем и након што га је погледала сведокиња је навела да га не познаје, да га никада није видела и да је грех да каже да га познаје када га не познаје. Да је он нешто учинио, зашто не би рекла да је то он, да је био то он, јер не види разлог да не укаже на онога ко је туче и бије.

Сведокиња [REDACTED] - [REDACTED] на основу члана 504-ј 3КП, пред службеним лицима МУП СОРЗ дана 5.12.2011. године навела је да је живела у [REDACTED] као подстанар у улици [REDACTED], у близини [REDACTED], до јануара 2000. године, када је са породицом морала да избегне прво у Призрен, а потом у Подгорицу, где и данас живи. У [REDACTED] је живела са мужем [REDACTED] и малолетним сином [REDACTED] који је рођен [REDACTED] године, док је [REDACTED] године родила ћерку [REDACTED]. Имајући у виду обичаје код њих [REDACTED], супруг је засновао две породице у два одвојена домаћинства, имао је две жене, поред ње је имао и жену [REDACTED], која је живела у насељу [REDACTED] у [REDACTED] и наизменично је проводио време са њима. Са комшијама Србима и Албанацима су одржавали добре односе, нису имали никада проблеме, а патња и прогон њене породице почели су након повлачења војске и полиције Републике Србије са Косова и Метохије. Не сећа се датума, али мисли да је било неколико дана након повлачења српске војске и полиције и недуго након рођења ћерке [REDACTED]. Око шест ујутру неко им је лупао на врата и викао да отворе. У кућу су упала двојица униформисаних и наоружаних припадника тзв. ОВК. Сећа се да су носили црне униформе, било је опште познато да су такве

униформе носили припадници тзв. ОВК. У рукама су држали пиштолје уперене у њиховом правцу, на главама су имали црне **качкете**. Испред куће поред црног ципа стајао је наоружани припадник тзв. ОВК, деловало јој је као да чува стражу, јер је све време гледао лево и десно према улици. Приметила је да поред ципа стоји друга **жене**, која је викала на **зашто** их је оставио саме и да због тога она има проблема. Сведокиња наводи да се уплашила и узела бебу у наручје да је заштити. Један припадник тзв. ОВК који је ушао у кућу, држећи уперен пиштолј у њега, наредио је **да се обуче и да одмах крене са њима да им нешто покаже**. Иначе и током бомбардовања и након тога у њихову кућу су често долазили цивили албанске националности из **зашто** и распитивали су се да ли **зна** где су сахрањени њихови ближњи који су погинули.

Док је војник наређивао **зашто** она је кукала држећи дете у наручју и молила их је да га не воде. **зашто** су ставили лисице на руке и на силу су га угурали у цип. Након тога један припадник тзв. ОВК се вратио у кућу и од ње тражио да му преда **зашто** документа, што је и учинила и предала му је **зашто** радну и војну књижицу, та документа им никада нису вратили. Онда су одвезли **зашто** у непознатом правцу. Међу припадницима тзв. ОВК никога од раније није познавала, један од њих је био старији, имао је око педесет година, док су друга двојица били млађи. Неколико сати након што се ово догодило отишla је са сином у **зашто** код тадашњег директора **зашто**, претпостављала је да он нешто зна о овом догађају, јер је њен муж био запослен у **зашто**. Све је испричала директору, али је он одговорио да не зна ништа о томе, да се негде другде распита за судбину свог мужа. Након неког времена, **зашто** се вратио кући, био је испребијан и модар по глави и телу, очи су му биле отечене и затворене, није могао ни да говори, јер му је вилица била сломљена. Кратко се задржао код ње, јер се плашио да ће поново доћи припадници тзв. ОВК да га киднапују. Док је био у кући није рекао ко га је тукао, нити било шта друго. Она је остала са сином и бебом у кући и борила се да их прехрани. Свакодневно су долазила непозната лица албанске националности и тражили су да им преда храну и техничку робу, али како ништа није имала, нису ништа ни могли да узму. Неки су носили само војне панталоне, неки кошуље, само су делимично били у војним униформама. Псовали су јој мајку циганску, претили да мора да напусти Косово и иде у Србију, или ће је у супротном запалити. Док је била сама у кући, у више наврата је долазио и **зашто**, обилазио их, али се задржавао веома кратко, јер се плашио да буде поново киднапован. Био је видно уплашен и једва је говорио због повређене вилице. Једне вечери док је била сама са децом, припадници тзв. ОВК рафалном паљбом из пушака гађали су по њиховим кућама, али њену кућу нису погодили. Била је у страху за живот. Због свакодневних притисака и претњи од стране Албанаца и пуцања по насељу, плашила се за свој живот и животе своје деце и била је принуђена да најпре побегне у **зашто**, а потом у Црну Гору. Сећа се да је касније, мисли да је то било у Црној Гори, супруг испричао да је од стране припадника тзв. ОВК био киднапован по други пут и одведен у затвор у селу Јуник, да су га киднаповали док се налазио код **зашто** у насељу **зашто**. Причао јој је да су га киднаповали Дуља-Петрит, **зашто**, **зашто** који су живели у махали **зашто** у **зашто** и познавала их је од раније. Такође јој је причао да је затекао пуно Рома у затвору и више чланова породице **зашто**, његовог друга **зашто** који је мајка **зашто** живела у близини куће Дула Петрита, у махали **зашто**. Од **зашто** је чула да је **зашто** убијен у **зашто**.

На фотографијама из фотоалбума Службе за откривање ратних злочина 03/4-3-1 стр.пов, број 230-6124/11-7 од 19.7.2001. године, које су јој показане никога није препознала.

На главном претресу дана 4.10.2022. године навела је да се не сећа да је давала неку изјаву у вези овог догађаја. Што се тиче догађаја за њега је сазнала када је ишла код супруга, који је оштећен у овом поступку, у Црну Гору и он јој је и испричao све шта се тамо дододило. Живела је са супругом до 2015. године у Подгорици и након тога се вратила у Ђаковицу, а бивши супруг и даље живи у Подгорици. Колико се сећа априла месеца 2002. године је пошла за Подгорицу. У то време супруг је имао две жене и за време рата односно од 1998. године више је боравио код друге жене него код ње. Када је дошла у Црну Гору супруг јој је испричао да су га тукли неки људи, она их не познаје, сећа се да се један од њих зове [REDACTED] и да је био је ћопав, не памти да је супруг помињао неког другог. Нису јој познате улице [REDACTED], ни [REDACTED] [REDACTED], као ни имена [REDACTED] и Дула Петрит. Сећа се, када је једном приликом после рата код њих кући дошла друга супруга са неким људима у униформама који су причали другачијим дијалектом, по чему је закључила да нису из њиховог места, и када су одвели [REDACTED]. То се десило након што им се родила ћеркица [REDACTED]. године, када је [REDACTED] дошао код ње да види децу. Не познаје Петрита Дулу од оца [REDACTED] ни [REDACTED]. Познаје [REDACTED] из махале [REDACTED], то је [REDACTED] ћопави и он и [REDACTED] су се дружили, њихове куће су биле једна поред друге. Некада је знала ћирилицу, али сада сасвим слабо, ту и тамо зна неко слово. Сећа се да јој је показиван фото албум са неким сликама и на њима није никога препознала. Није јој познат нико сем [REDACTED], да је тукао њеног супруга. Нико јој у судници није познат.

Сведок [REDACTED] - [REDACTED] на основу члана 504-ј ЗКП, пред службеним лицима МУП СОРЗ дана 1.12.2011. године, навео је да је живео са породицом у породичној кући у селу [REDACTED], општина Ђаковица до половине јула месеца 1999. године, када су били принуђени да се одселе у насеље [REDACTED], где су боравили неких месец дана. Након тога је избегао на територију Републике Црне Горе у Подгорицу у насеље [REDACTED] где и данас живи. У селу [REDACTED] је живео у породичној кући са супругом [REDACTED] и малолетном децом, а поред њихове куће у истом дворишту су живела његова браћа са својим породицама. Био је запослен као радник физичког обезбеђења Земљорадничке задруге у селу [REDACTED] и те послове је обављао све до повлачења војске и полиције Републике Србије. Није био припадник оружаних снага тзв. ОВК, полиције, ни Војске Југославије, нити је на било који начин учествовао у ратним и борбеним дејствима током 1998. и 1999. године. Са комшијама Албанцима нису имали никаквих проблема и одржавали су добре комшијске односе. У селу [REDACTED] у то време је живело преко 90% становника албанске националности, а остало становништво су били Роми. Било је и неколико кућа у којима су живели Срби. Након повлачења војске и полиције Републике Србије са простора Ким, он и браћа [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]; остали су у селу [REDACTED] а брат [REDACTED] је са породицом избегао у Србију. Средином јуна месеца 1999. године односно два дана након повлачења војске и полиције Републике Србије у раним јутарњим сатима, око пет изјутра, у породично двориште дошли су припадници тзв. ОВК, пробудили их и наредили да изађу у двориште. Сећа се да су припадници тзв. ОВК опколили њихово двориште и почели су да прозивају по имени и презимену мушки чланове породице [REDACTED]. Прозвали су браћу, али не и њега, па је остао у кући и посматрао све кроз прозор. Сећа се да је у дворишту било најмање десет припадника тзв. ОВК, а остали су били око њихових кућа. Сви су

били наоружани дугим наоружањем, са аутоматским пушкама, носили су маскирне зелене униформе са видним ознакама тзв. ОВК. Испред дворишта била су паркирана два војна возила. Није препознао никога од тих војника. Припадници тзв. ОВК убацили су у војне кампањоле његову браћу [REDACTED], братанце [REDACTED] и [REDACTED], као и [REDACTED], и наредили им да са њима пођу у [REDACTED] да у штабу тзв. ОВК дају неку изјаву. Није видео да их малтретирају ни туку. Након два сата у двориште су поново дошла четворица припадника тзв. ОВК, позвали су га по имену и презимену и наредили су му да изађе у двориште. Онда су га аутом одвезли у правцу села [REDACTED]. Припадници тзв. ОВК имали су између 30 и 40 година, били су наоружани аутоматским пушкама са видним ознакама тзв. ОВК. Међу њима није никога препознао. У току путовања ка селу [REDACTED], зауставили су возило када су срели његовог комшију [REDACTED] који је био у униформи тзв. ОВК. [REDACTED] га је питао где му је брат Дин, а он му је одговорио да је вероватно у селу. По доласку у [REDACTED], припадници тзв. ОВК су га одвезли у избегличко насеље, одвели у једну просторију где је затекао синовца [REDACTED] који је био везан и врло уплашен. Руке су му биле везане испод ногу. Војници су питали [REDACTED] да ли је његов стриц био командант српске војске, а [REDACTED] је из страха одговорио да јесте, док је сведок рекао да то није истина. Тада су припадници тзв. ОВК који су га довели, почели да га туку. Ударали су га рукама и ногама по свим деловима тела и од задобијених удараца је пао на под. Након тога, ови војници су изашли, а у просторији су остала шесторица припадника тзв. ОВК у зеленим маскирним униформама. Међу њима је препознао комшију из села [REDACTED]. Један од војника је уочио тетоважу на његовој левој подлактици на којој је писало „[REDACTED]“ и рекао је припаднику тзв. ОВК кога је ословљавао са „команданте“, како сведок има на руци истетовирано српско слово „Ш“. Командант му је на то пришао и ножем почeo да му скида тетоважу, од чега је почeo да крвари. Сећа се да су га ословљавали именом [REDACTED], да је имао око 40 година и био нижег раста. Припадници тзв. ОВК су током дана наставили да га физички малтретирају и злостављају, оптуживали су га да је српски шпијун, да је сарађивао са Србима и да је крао по албанским кућама. Све је негирао, јер није била истина. У току дана у просторију је ушао [REDACTED] са једном женском особом у униформи тзв. ОВК. Они су га тукли палицом, рукама и ногама по свим деловима тела, од чега је пао на под. Одвели су га у тоалет где је преноћио. Следећег јутра припадници тзв. ОВК су га извели из тоалета и одвели у свињац који се налазио у близини. Тамо је затекао двадесетак затворених лица, међу њима су била његова браћа, синовци, а поред чланова породице, видео је и [REDACTED] звани [REDACTED] и други. Браћу [REDACTED] и [REDACTED] једнога дана извели су њему непознати војници тзв. ОВК и не зна шта се са њима догодило. Тахира, са којим је некада радио у грађевинској фирми [REDACTED] у Ђаковици, тројицу браће [REDACTED] из села [REDACTED] из [REDACTED] из села [REDACTED] као и [REDACTED] из [REDACTED]. Што се тиче осталих затвореника њих није познавао од раније и углавном су били Роми и Албанци. Браћа Ибрај су била са њим у свињцу неких десетак дана, а након тога су их припадници тзв. ОВК одвели и не зна шта се са њима даље десило. Тада су одвели и [REDACTED], [REDACTED] са којима такође не зна шта је било. Нису му познати припадници тзв. ОВК који су извели ова лица, али се сећа да је то било један сат после поноћи. У том свињцу су боравили неких двадесет дана, изводили су их током дана да би радили тешке физичке послове, чистили су круг фабрике [REDACTED], која је у близини. Били су закључани, добијали су храну и воду, нужду су вршили пред војницима, није им било омогућено одржавање личне хигијене и нису се ниједанпут окупали. Једне ноћи у свињац су ушла двојица

припадника тзв. ОВК и почели су палицама да тку ~~████████~~ због чега је он изгубио свест. Поред овог се налазио још и мали свињац у коме су такође били заробљеници, а одатле се чула вика и запомагање, и молбе да престану да их тку. Схватио је да се ради о Србима, мајци и сину јер су говорили српски. У свињцу није била ~~████████~~ и по ~~████████~~ причи, била је затворена на неком другом месту у оквиру избегличког насеља. Током боравка у ~~████████~~ припадници тзв. ОВК у више наврата су их скривали по селу, јер је селом патролирао КФОР. Једанпут су их чак и приморали да обуку униформе тзв. ОВК како их припадници КФОР не би уочили. Током боравка у затвору, припадници тзв. ОВК су их готово свакодневно физички злостављали и малтретирали, псовали су им мајку циганску и осуђивали их што нису напустили Косово заједно са браћом Србима. У затвору је свакодневно виђао ~~████████~~ који је био у униформи тзв. ОВК, није видео ~~████████~~, али је чуо припаднике тзв. ОВК како коментаришу да је ~~████████~~ долазио неколико пута и обилазио затвор у ~~████████~~ за то време. Након две недеље проведене у затвору, припадници тзв. ОВК ослободили су брата Сељмона на инсистирање и молбе да бар једног брата пусте да буде са женама и децом. Последњег дана боравка негде око 11,00 часова, припадници тзв. ОВК су их ослободили и камионом марке „Застава“ одвезли до брда ~~████████~~ и пустили кућама. Ослобођени су чланови његове породице и ~~████████~~. Наводи да је тада тражио од једног припадника тзв. ОВК да му врате новчаник који му је одузет приликом затварања и у коме је имао 100 швајцарских франака и немачких марака, али му нису вратили. Када је стигао кући, видео је да му је кућа испретурана и опљачкана, а да су ~~████████~~ кућа запаљене. Од ~~████████~~ је сазнао да му је супруга са децом у Брековцу. Одмах је отишао тамо. Од супруге је сазнао да су му породицу малтретирали и злостављали док је био затворен, и да су то радила браћа ~~████████~~, а да су долазили и други припадници тзв. ОВК, њихове комшије и претили да ће им запалити кућу ако не оду. Супруга му је причала да су долазили ~~████████~~ који су тукли њихову децу, највише сина и наређивали су им да напусте село и да беже за Србију. Сазнао је и да су његову снаху силовали припадници тзв. ОВК. У ~~████████~~ су остали неких месец дана и након тога из страха за живот побегли у Подгорицу. Када је пуштен из затвора, био је тешко повређен од батина које је добио, али се није обраћао лекару, јер није смео да каже да су га повредили припадници тзв. ОВК у затвору ~~████████~~ с обзиром да су лекари били Албанци.

Након што је сведоку предложен фотоалбум израђен од стране полицијских службеника Службе за откривање ратних злочина 03/4-3-1 Стр.пов, број 230-6124/11-7 од 19.7.2001. године, на страни број 2 на фотографији број 2 препознао је комшију из села ~~████████~~, од ~~████████~~.

Сведок ~~████████~~ - ~~████████~~ на основу члана 504-ћ ЗКП, пред службеним лицима МУП СОРЗ дана 3.12.2011. године навео да је у селу ~~████████~~ у општини ~~████████~~ живео све до лета 1999. године када је био принуђен да се са породицом одсели у Црну Гору, где и данас живе. Живео је са оцем ~~████████~~, мајком ~~████████~~, браћом ~~████████~~, А.~~████████~~ и сестром ~~████████~~ у породичној кући, а поред њих куће су имали и стричеви ~~████████~~ и ~~████████~~ Д., који су живели са својим породицама. Све до повлачења војске и полиције Републике Србије са простора Ким, са комшијама Албанцима одржавали су добре комшијске односе и никада нису имали проблема. Прогони и патње његове породице почели су када су се са Косова повукле српска војска и полиција, а припадници тзв. ОВК почели да их малтретирају

јер су Роми и зато што су били лојални грађани Републике Србије. У то време имао је 26 година и није учествовао ни на једној страни у ратним дејствима на простору КИМ, као ни чланови његове породице, сви су били цивили. Средином јуна месеца 1999. године, неколико дана по повлачењу војске и полиције Републике Србије, негде око пет изјутра, док су још спавали, у породично двориште ушли су наоружани припадници тзв. ОВК, пробудили су их и извели у двориште. Мисли је тада дошло десет припадника тзв. ОВК у црним и зеленим униформама тзв. ОВК, наоружани аутоматским пушкама и пиштолјима, а испред дворишта била су паркирана два војна камиона. Наредили су им да изађу из кућа и да пођу са њима у штаб тзв. ОВК у село [REDACTED] где су им рекли да треба да дају неку изјаву, као и да ће их након тога вратити кућама. Нису имали избора јер су војници били наоружани, плашили су да ће их убити ако не крену. Сећа се да су његова мајка, стрина и деца плакали, вриштало и молили да их не одводе, јер нису ништа лоше урадили. Међу припадницима тзв. ОВК није никога препознао, а неки од њих су носили маске и само су им се очи виделе. Био је доста уплашен. Припадници тзв. ОВК су их убацили у камион и одвели у [REDACTED], тамо предали другим припадницима тзв. ОВК који су их одмах одвели у неку кућу. Видео је да се ту налази доста припадника тзв. ОВК, сви су били наоружани, носили су зелене и црне униформе и имали су видне ознаке тзв. ОВК. Када су ушли у кућу, претресли су их, одузели све из чепова, новац и документа, раздвојили и одвели у засебне просторије где су почели да их испитују. Двојица припадника тзв. ОВК, које није познавао од раније, испитивала су га о учешћу у рату, оптуживали су га да је сарађивао са Србима, крао и силовао Албанке, да је припадник српске војске. Све је порицао, јер није била истина. Почели су да га ударају по глави и од силине удараца је пао на под, али су му наредили да устане и поново ударали и говорили му да није дошао код њих на кафу. Претили су му и питали због чега није напустио Косово заједно са Србима, псовали су му циганску мајку и вређали су га на националној основи. Терали су га да прича на српском језику, нису дозвољавали да говори албански, и оптуживали су га да је српски шпијун. Малтретирање и зlostављање трајало је скоро цео дан. У просторију су улазили и други припадници тзв. ОВК, али никога од њих није познавао. Чуо је и када су тукли његовог брата [REDACTED] и стрица [REDACTED] јер је чуо када су кукали и запомагали и молили да их више не бију. У неком тренутку су увели и сестру [REDACTED], али су је одмах извели. Схватио је да је и она заробљена. У току тог дана храну и воду му нису доносили. Док је био у затвору храну су добијали по мало једанпут дневно, а ниједанпут се није окупao. Слабо се сећа ликова војника, јер је много био уплашен и није смео ни да их гледа. Они који су га малтретирали и испитивали, били су старији од њега, средње висине и нормалне конституције, а један је био веома висок и имао је дугу браду риђкасте боје. Тог истог дана у вечерњим сатима припадници тзв. ОВК су га извели из куће заједно са оцем Сељмоном и одвели су их у свињац који се налазио иза куће, где је већ било неколико Рома. Убрзо су ту довели и стричеве [REDACTED], [REDACTED] и браћу [REDACTED]. Свињац је био мали, имао је само један мали прозор, осећао се смрад. Једва су се сместили, спавали су седећи на поду, да по петнаест минута од страха и лоших услова, јер нису могли ни руке да спусте до тела. Кроз прозор је видео да испред свињца стоји наоружани стражар. Врата су била закључана катанцем. Нису смели ни да разговарају, стање је било очајно. У току ноћи је чуо људе како вриште, кукају и запомажу, а готово свакодневно су се чули пуцњи из аутоматских пушака и пиштолја. Ту је био десетак дана и скоро свакодневно су их појединачно одводили на поновна испитивања. Њега су испитивали само једном у просторији код команданта, али га тада нису тукли. Командант је био стар око 35 година, у зеленој маскирној униформи, не сећа се његовог имена. Испитивали су га на

исте околности као и раније. Сећа се да су у току ноћи на испитивања водили и његове стричеве и браћу, и враћали их претучене. Једне ноћи припадници тзв. ОВК су извели једног Рома за кога је касније сазнао да се зове Ген и од тада га више никада није видео. Након неке две недеље, припадници тзв. ОВК су ослободили његовог оца [REDACTED] и сестру [REDACTED]. Сестру је видео у затвору само првог дана и не зна где се после тога налазила. Једног дана припадници тзв. ОВК наредили су им да обуку униформе тзв. ОВК и истерали су их у двориште да чисте круг текстилне фабрике и просторије у којима су били смештени припадници тзв. ОВК. Док су радили чувала их је стража, а неке су и тукли. Једном приликом, не сећа се тачно када је било, припадници тзв. ОВК су их сместили у камион и одвели у неко место, где су утоварали у камион војне сандуке са оружјем и муницијом. Том приликом са њим су била и браћа [REDACTED] и [REDACTED] и стриц [REDACTED], као и двојица Рома. Сећа се да су их у два или три наврата припадници тзв. ОВК изводили из свињца и под претњом оружјем одводили у оближњу шуму где су морали да леже у потоку и тако се крију док припадници КФОР не обиђу затвор. Последњег дана боравка у затвору, мисли да је било негде око 11,00 сати, припадници тзв. ОВК су ослободили њега и чланове његове породице, одвезли су их камионом до брда [REDACTED] и пустили. У камиону су са њима била и двојица Рома које су избацили у Новом Селу. По доласку кући, затекао је катастрофално стање, куће су биле опљачкане, неке и спаљене. Из његове куће биле су покрадене техничке ствари, телевизор, шпорет, замрзивач, сателитска антена, као и стока. Жена и деца нису били код куће, сазнао је да су у Ђаковици, и одмах отишао по њих. Од жене је сазнао да су их припадници тзв. ОВК истерали из куће и да су били принуђени да побегну у Ђаковицу. Причала му је да су свакодневно долазили униформисани припадници тзв. ОВК из села [REDACTED] и неки које није познавала, претили су им и псовали мајку циганску, говорили су им да морају да напусте Косово, као и да ће их убити или живе запалити. Причала му је и да је долазио комшија [REDACTED], носио је униформу тзв. ОВК и његов брат [REDACTED] који није био у униформи, као и комшија [REDACTED], такође припадник тзв. ОВК. Вратио се са женом и децом у село [REDACTED], остао је још неколико дана, па са породицом избегао у Црну Гору. Били су изложени свакодневном застрашивању од стране припадника тзв. ОВК и од мештана албанске националности, гађали су му кућу каменицама и говорили да беже у Србију, јер ће их побити. Сећа се да су морали да раде код [REDACTED], брата [REDACTED], али им он то није плаћао. Касније је од чланова породице сазнао да су са њима били у затвору и Роми и сазнао је њихова имена, били су [REDACTED], [REDACTED], чуо је да је и [REDACTED] био у затвору [REDACTED] док је он боравио тамо, али га није видео.

У фото албуму Службе за откривање ратних злочина 03/4-3-1 Стр.пов. број 230-6124/11-7 од 19.7.2001. године, сведок је на страни број 2 препознао на фотографији број 2 лице [REDACTED], који је његов комшија из села [REDACTED], општина [REDACTED].

Сведок [REDACTED] у исказу на главном претресу дана 4.11.2022. године навео је да је јуна или јула месеца прешао из Станице граничне полиције аеродром у Службу за откривање ратних злочина и после пар месеци је колеги који је био носилац предмета и радио је предмет [REDACTED] додељен као други оперативац по том предмету. Опште је познато да је [REDACTED] село близу Ђаковице у коме је био формиран један импровизовани логор где су након повлачења наших снага са простора Косова и Метохије, пре свега војске и полиције, припадници тзв. ОВК кренули да лишавају слободе и насиљно притварају цивилна лица са подручја Ђаковице и Дечана. Углавном су то била цивилна лица која су сарађивала у претходном периоду са државом Србијом

односно били лојални грађани држави Србији. Ту је био формиран штаб тзв. ОВК после повлачења наших снага са Косова и Метохије и стационирано неколико хиљада припадника тзв. ОВК. Што се тиче испитивања сведока то је било пре једанаест година и колико се сећа затражено је преко међународне правне помоћи односно преко Интерпола да се утврди за сведоке да ли су у Црној Гори, где се налазе и да у одређено време обезбеде сведоке за разговоре. Разговоре су обављали у Центру безбедности у Подгорици у просторији коју су добили, а осим њега били су ту и колега [REDACTED], који је водио предмет и сарадница из Тужилаштва за ратне злочине [REDACTED]. Колеге из Центра који су били у пратњи сведока доводили су их до просторије у којој су их испитивали. Он је био овлашћено лице и записничар, не може да се сети да ли је куцао на свом лаптопу или на рачунару колега из Подгорице. У том моменту није било снимања, јер нису имали техничких могућности да снимају видео и аудио узимање исказа. Колега је пуштао сведоке да у хронолошком реду испричaju како је текао догађај и уколико би неко „одлучао“, односно причао друге ствари постављали су му потпитања и усмешавали су разговор у правом смеру. Сведоци су говорили оно што знају и мисли да нису морали да их подсећају на нешто. Гласно је диктирано, део по део, испитивали су их колеге [REDACTED], не може да се сети да ли је он постављао потпитања. Сведок је седео испред њих и говорио оно што му је познато, колега му је онда то што је сведок рекао наглас диктирао да би сведок могао да чује. Не може тачно да се сети ког датума су испитивани сведоци, нити може да се сети да ли је требало нешто да их подсећају о месту, времену или људима. Колико се сећа на крају су читали записник. Познато му је име [REDACTED] [REDACTED], не може да се сети одакле. Не може да се сети да ли је неко од фамилије био са сведоцима. Сведоци који су тада испитивани били су [REDACTED] и његове две жене [REDACTED] [REDACTED] мисли да са њима није био [REDACTED] [REDACTED], није видео тог човека током разговора, не зна да ли је био са њима пре тога. Мисли да су за догађај навели да се десио неутврђеног датума, јер се односи на временски период после повлачења и нису могли да утврде тачан дан. Мисли да су жене [REDACTED] [REDACTED] биле у статусу избеглица у Црној Гори, али није сигуран, живеле су као избеглице у избегличком насељу [REDACTED] то је било картонско насеље. Колико се сећа тада су наговестиле да хоће да се врате у Ђаковицу, да направе куће, не може да се сети да ли је то ушло у записник. Сведоци су дошли појединачно и није обратио пажњу на то да ли су се договорили шта ће да кажу приликом давања својих исказа. У разговору са [REDACTED] су сазнали да га је тукао Дула Петрит од оца [REDACTED]. Не може да се сети да ли је неко од сведока спомињао да је [REDACTED] хопав и да има крађу ногу. Док је трајало испитивање сведока имао је утисак да су били уплашени с обзиром на то шта се дешавало у претходном периоду. Ови сведоци са Косова са којима је разговарао су били уплашени, јер су сведоци су мистериозно нестајали и убијани, познати су случајеви све везано за [REDACTED]. Његов генерални утисак је био да су сви били уплашени. Сведоцима су показивани photoalbуми али у њима нису биле фотографије свих лица која су на кривичној пријави, имали су само фотографије до којих су могли да дођу. Картотека личних карата из Ђаковице није изнета приликом повлачења наших и само фотографије које су биле у картотекама су могли да узму. Не може да се сети да ли су имали фотографију окривљеног Дуле Петрита. Сигурно је прочитao кривичну пријаву из новембра 2002. године, коју је сачинио Секретаријат у Ђаковици у то време је већ био измештен у Јагодини, где се и данас налази под другим називом Полицијска управа за Ђаковицу.

Читањем писаног извештаја о проверама МУП РС, ДП, УКП, Службе за откривање ратних злочина број 6124/11-52 од 21.6.2022. године произилази да је након извршених провера кроз ЈИС МУП РС установљено да лице ██████████ ██████████ ██████████, рођен ██████████ године у ██████████ има пријављено пребивалиште у ██████████, улица ██████████ број ██████████ без података о боравишту на ужој територији Републике Србије. Како лице пребива на територији општине ██████████, нису били у могућности да именованом уруче позив, а оперативним радом са полицијским службеницима ПУ ██████████ дошли су до сазнања да лице са породицом живи у ██████████.

Читањем извештаја из КЕ од 14.06.2022. године и од 21.09.2022. године МУП РС Координациона управа за КиМ, ПУ у Ђаковици произилази да је Дула Петрит осуђиван пресудом ██████████ Криминални суд Ђаковица 1997. године на казну затвора у трајању од ██████████, условно на ██████████, због кривичног дела из чл. ██████████.

Анализирајући изведене доказе суд је утврдио чињенично стање описано у изреци.

Суд је првобитно исказе оштећеног ██████████ и сведокиња ██████████ ██████████, које су дали приликом испитивања пред службеницима полиције у смислу члана 504ј ЗКП издвојио, јер у њима није убележено да су били упознати са правом да се користе својим језиком и да им се може обезбедити преводилац, али је поступајући по налогу из решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По2 25/22 од 19.10.2022. године сведок испитао на главном претресу и на тај начин „санирао“ исказе у којима сведоци нису били упозорени. Суд је нашао да је сведок оштећени ██████████ који је на претресу исказ дао преко преводица за Албански језик, сам приликом испитивања у поступку овога суда у предмету Кти бр. 4/18 који се водио против ██████████ навео да исказ може дати на српском, па је стога суд нашао, а поступајући по налогу из раније наведеног решења, да се може користити и исказ оштећеног пред полицијом када му није саопштено да се може користити својим језиком и није се није изричito одрекао права на коришћење сопственог језика јер очигледно да зна српски језик. У односу на сведокињу ██████████ суд је нашао да се и њен исказ може користити, јер сведокиња на претресу, испитана преко преводиоца, наводи да се не сећа ранијег исказа, да је завршила само четири разреда школе, да више не зна ћирилицу, али како се сетила да је гледала неке фотографије, то је очигледно да је сведокиња давала исказ пред полицијом, да је и она знала српски језик и да је њен исказ верно убележен, а она испитана на језику који познаје. Искази сведока ██████████ прочитани су уз сагласност странака и браниоца. Сведокиња ██████████ и пред службеницима полиције и на претресу испитана је преко преводиоца. Сведок ██████████ навео је да су сведоци испитани тако што су наводили оно што знају и затим су њихови искази диктирани гласно, неки су исказе и читали, док су некима искази прочитани. Сви искази по оцени суда су јасни и искрени, међусобно сагласни, али оштећени ██████████ на претресу очигледно жели да помогне оптуженом у поступку када описује Петрита који га је тукао и када наводи да то сигурно није оптужени.

Суд је оцењујући исказе сведока – оштећеног ██████████ и сведокиња ██████████ имао у виду да се ради о необразованим лицима,

да су у времену када се догађај одиграо и у самом догађају осећали страх за живот, оштећени описује посебно психичко стање у коме је био, да је трпео болове, да је губио свест. Суд је ценио и да је од догађаја прошло више од 23 године. Понашање оштећеног на претресу и тврђење да никада није говорио о Дула Петриту већ само о Петриту, да не зна откуда презиме Дула и опис Петрића који га је тукао, очигледно су усмерени на то да помогне оптуженом у поступку и настојање оштећеног на претресу да помогне оптуженом да избегне кривицу било је упадљиво. И сведокиње на претресу наводе да се не сећају да су чуле за презиме Дула, да не препознају оптуженог, иако су испитане у полицији наводиле да је Петрит Дула тукао оштећеног, да им је оштећени ██████ то рекао. По оцени суда очигледно је да и сведокиње и оштећени, иако су раније били сагласни да је Петрит Дула, за кога је оштећени знао и име родитеља, тукао оштећеног. На претресу негирају само то у својим ранијим исказима, јасно показујући приликом сведочења на претресу несигурност, страх и жељу да помогну оптуженом. По оцени суда исказ оштећеног јасан је и доследан како приликом првог испитивања пред службеницима полиције, тако и у поступку против ██████ и на претресу у овом поступку када описује шта му се све дододило, али само у делу када на претресу говори о Петриту он не говори о презимену и описује га као изразито високог војника са брадом. Поред тога оштећени и на главном претресу наводи да га је Петрит само довео из куће, али да га није тукао. Због нелогичности у исказу на главном претресу очигледно је да оштећени жели да помогне оптуженом у поступку, па тако говори о Петриту, али тврди да презиме Дула не зна и да је то можда уписано у полицији, говори о високом војнику са брадом, али одједном на претресу то постаје Петрит, иако је раније говорио да је то био командант, говори о Петриту који је секao дрва, иако је раније поименце набрајао ██████ који је ћопав, особу која је продавала дрва и друго. На претресу настоји да на сваки начин уносећи извесну конфузију у исказ, мењајући лица и описе онога што су радили, и уз тврђу да презиме Петrita не зна, нити да зна где му је кућа, помогне оптуженом да избегне кривицу. Ипак оштећени не успева у потпуности да свој исказ прилагоди и погодује оптуженом, јер иако тврди да не зна где је кућа оптуженог наводи да је одведен у кућу близу турбета, где се окупљају мештани ради разговора, а управо о стајању и разговору поред своје куће, код турбета говори оптужени, када каже да је вечери када је видео у колима „Лада Нива“ оштећеног на задњем седишту крвавог, претученог и полусвесног, па је јасно да се ради о истој кући и то кући оптуженог где је оштећени одведен, а да оштећени не жели да каже да се ради о кући Петrita Дуле.

Како је ради потпуног разјашњавања и утврђивања чињеничног стања испитан сведок ██████, службеник полиције који је учествовао у испитивању оштећеног и сведока тако што је састављао записник и који је по оцени суда јасно и истинито описао начин на који су оштећени и сведокиње дали исказе, то је суд нашао да су искази оштећеног и сведокиња у погледу идентитета Петrita Dule који је тукао оштећеног дати пред службеницима полиције истинити, да су искази са претреса у погледу описа догађаја идентични исказима у полицији, а да оштећени и сведокиње негирају на претресу да се ради о оптуженом да би му помогли у поступку и због страха који осећају. Суд је ценио и примедбе браниоца да оштећени ██████ не говори истину и да је вероватно због статуса избеглице говорио пред полицијом онако како је мислио да ће му користи, па је нашао да су ове примедбе неосноване и да је сведок ██████ јасно објаснио како је свако од испитаних лица прво испричао све што зна, да никога није требало подсећати на нешто, и да је то забележено. Суд је оцењујући исказе оштећеног и сведокиња ценио и наводе заменика тужиоца за ратне злочине који

се односе на то да је присуство ових лица на претресу обезбеђено преко браниоца, па је нашао да су овакви наводи неосновани, јер је одредбама чл. 193 ст. 2 ЗКП прописано да после подизања оптужнице учењнике у поступку позива суд, ако је одредио њихово испитивање или странке и бранилац, ако преузму обавезу да то учине, па како је бранилац оптуженог на главном претресу дана 9.09.2022. године преузео обавезу да пронађе оштећеног и сведоке преко колеге из Ђаковице што је констатовано и на транскрипту аудио записа главног претреса, и суд га је овластио да то учини, јер је било извесно да ће се на тај начин обезбедити присуство оштећених и сведока због чињенице према подацима у списима да оштећени и сведоци живе у Црној Гори. Сведокињама је оштећени говорио о томе шта му се догодило и ко га је тукао, али је јасно да је на претресу мењао исказ у погледу имена и података особе која га је тукла и жељео да помогне оптуженом да избегне кривицу, да је уплашен и забринут, када се нашао у ситуацији да је из података које је дао у исказу дошло до кривичног поступка. Стога суд исказ оштећеног са претреса у делу у коме негира да је окривљени она особа која га је тукла није прихватио. Исказу сведока [REDACTED] суд је у потпуности поклонио веру, јер је његов исказ логичан и убедљив, изјашњавао се само о чињеницима које су му лично познате односно о околностима под којима су сачињени записници о испитивању оштећеног и сведока и из исказа овог сведока је утврђено да су у разговору са [REDACTED] сазнали да га је тукао Дула Петрит од оца [REDACTED]

Исказ оштећеног, као и сведокиња [REDACTED] је у потпуности сагласан са исказима [REDACTED] и [REDACTED] када се ради о условима и приликама у [REDACTED] после повлачења српских снага и о заробљавању, боравку и условима у логору [REDACTED]. Исказ оштећеног сагласан је и са исказима сведокиња [REDACTED] и [REDACTED] у погледу тога како су оштећеног више пута изводили из куће и како су га одвели из куће [REDACTED] и тукли.

Оцењујући на овакав начин исказе и сведока и анализирајући изведене доказе суд је нашао да је поуздано утврђено да су након одласка српске војске и полиције наоружани припадници тзв. ОВК у униформама патролирали градом, да су Роми који нису напустили своје куће били изложени застрашивању, непријатностима, претњама, да је у близини [REDACTED], у селу [REDACTED], био формиран логор и у њему су били затворени Роми, које су припадници тзв. ОВК затворили у свињац и да су их тукли. Такође из исказа сведока је утврђено да је извесни [REDACTED] одведен и нико га никада није видео, да су Ромске куће припадници тзв. ОВК пљачкали, односили вредне ствари, како је утврђено из исказа [REDACTED] и сведокиње [REDACTED], а жене су силоване, јер сведокиња [REDACTED] и оштећени су сагласно наводили да су припадници тзв. ОВК дошли у кућу мајке сведокиње [REDACTED] и покушали да силују малолетну сестру сведокиње и да су силовали мајку [REDACTED].

У таквом амбијенту оштећени је са породицама које је засновао остао и живео у [REDACTED]. Оштећени је засновао две породице са сведокињама [REDACTED] и [REDACTED] и из њихових исказа је утврђено да је живео са обе сведокиње по неколико дана или недеља у њиховим кућама, те да је после [REDACTED] године био у кући код сведокиње [REDACTED], јер се ова сведокиња породила [REDACTED] године и оштећени је дошао да види бебу, ћеркицу и заједничког старијег сина. Оштећени је радио током оружаног сукоба на превозу тела умрлих што је утврђено из његовог исказа и радио је у [REDACTED], а директор му је био [REDACTED]. Овако су сагласно наводили

оштећени и сведокиње. Више пута током и након престанка оружаног сукоба и одласка српске војске и полиције припадници тзв. ОВК долазили су по оштећеног, одводили га поводом тога што је радио на превозу умрлих. Ово је познато сведокињама, а овако је наводио и оштећени. Сведокиња [REDACTED] је наводила да су и током бомбардовања и након тога у њихову кућу често долазили цивили албанске националности из [REDACTED] и распитивали су се да ли [REDACTED] зна где су сахрањени њихови ближњи који су погинули. Оштећеног су одводили и из других разлога и тукли.

Први пут оштећеног је позвао директор [REDACTED] да очисти хотел, што је оштећени и урадио. Он је наводио да је директор предузећа у коме је радио, [REDACTED] дошао код њега са војницима и рекао му да мора да иде у хотел [REDACTED] да тамо „очисти леш“, што је и урадио, и тада га нико није тукао. После овога отишао је код друге жене [REDACTED].

Из исказа сведокиње [REDACTED] утврђено је и да је једне вечери дошао припадник тзв. ОВК у зеленој униформи са шарама и оружјем и позвао [REDACTED] да склони неке лешеве. Она је од страха изгубила свест а оштећени јој је следећег дана када се вратио рекао да је био у селу [REDACTED] да склони „мртва тела“.

Оштећени је говорио о томе да су га након што је чистио хотел, после два три дана позвали војници тзв. ОВК, да су дошли по њега код [REDACTED] и да га је један од војника који је први пут код њега био са директором повео да покаже где је сахрањен отац тог војника. Тада су оштећеног одвели у [REDACTED]. Био је тамо 24 сата, са још око дванаест припадника ромске националности. Наиме, након што је изведен да покаже где је сахрањен извесни [REDACTED] оштећени је успео да побегне, из логора је отишао кући и боравио је у кући таште [REDACTED] како су наводили оштећени и сведокиња [REDACTED]. О чињеници да је оштећени био у логору [REDACTED] говорили су и сведоци [REDACTED] који су били у логору и видели оштећеног. Из исказа оштећеног и ових сведока суд је утврдио какви су били услови у логору, да су све заробљене припадници тзв. ОВК држали у нехуманим условима давали им минимално хране, били су без услова за хигијену, и да су их изводили, одводили до просторија у којима су били припадници тзв. ОВК и тукли. Многи су се враћали претучени и крвави, чули су се крици и јауци, а оштећени и сведоци [REDACTED] сагласно су наводили да је изведен извесни [REDACTED] да никада није враћен односно да је убијен. У логору [REDACTED] у свињцу били су затворени Роми. Сви су били оптужени за сарадњу са српским снагама, због тога су их тукли. Сведокиња [REDACTED] наводила је и да су у њену кућу дошли припадници тзв. ОВК наоружани и у црним униформама, носили су дуге браде и наредили јој, претећи оружјем, да их одведе и покаже где се налази [REDACTED]. Један од војника јој је ударио шамар. Одвела их је, у страху, до [REDACTED] где се налазио [REDACTED]. Тамо су војници тзв. ОВК под претњом оружјем извели Газменда из куће и одвели га у непознатом правцу. Не зна када се [REDACTED] тачно вратио кући, мисли да је прошло неколико дана. Причao јој је да је био киднапован и затворен у затвору у селу [REDACTED]. Сећа се да је испричao да је у затвору затекао чланове породице [REDACTED] које је познавao од раније, да је било неколико њих затворено и да је тамо убијен један Ром који се звао [REDACTED]. Такођe јој је рекао да је постојање затвора пријавио КФОР, као и да је са припадницима КФОР учествовао у ослобођању затвореника из затвора у [REDACTED]. Када се супруг вратио из затвора, покупили су личне ствари и отишли су у базу КФОР у селу [REDACTED], тамо боравили два месеца док нису избегли у Црну Гору. За време боравка у бази свакодневно су

долазили црним чипом неки људи у униформама и тражили њеног супруга. Супруг јој је рекао да су то припадници ОВК из затвора у █████ и заједно са супругом се крила од ових људи.

Оштећени је доследно наводио у полицији, у предмету против █████, као и на главном претресу да су га једног дана када је био у кући таште █████ припадници тзв. ОВК наоружани пушкама, бомбама и пиштољима и сви у униформама одвели до куће у улици █████ и да су га тамо тукли, а да га је један војник тукао, ударао бејзбол палицом, гађао пуном флашом и ударио флашом изнад левог уха, а остали су га ударали кундацима, рукама и ногама, од тога је губио свест, био повређен, након тога су га превезли у село █████, штаб тзв. ОВК, где су га тукли и испитивали о месту где су сахрањени њихови рођаци и да ли је сарађивао са Србима. Осим што је оштећени на исти начин доследно описивао овај догађај, све ово је познато и сведокињи █████, која и на претресу и испитана у полицији наводи да се он вратио кући поломљене вилице, сав крвав, да је његову крваву мајицу чувала дugo, и сведокињи █████ којој је оштећени причао о овом догађају. Сведокиња █████ наводи да јој је у Црној Гори причао да су га одвели и тукли, да је ту био и █████ а у истрази да су га одвели и да је био испребијан. Дакле из ових сагласних исказа суд је утврдио да се догађај десио на начин описан у изреци, да су НН припадници тзв. ОВК одвели оштећеног из куће, одвели у кућу у улици █████ тукли и касније НН припадници водили у штаб у село █████ Да је управо оптужени особа која је оштећеног одвела у своју кућу, тукла на описан начин, гађала флашом и остало, суд је утврдио прихватајући исказе оштећеног и сведокиња из полиције, као и исказ сведока █████ Кр. █████ у погледу тога како су оштећени и сведоци испитани. Из свих исказа оштећеног и сведокиња јасно је да се ради о Петриту, припаднику тзв. ОВК који је са НН војницима одвео оштећеног и тукао, и да је предузео радње описане у изреци. И сам оптужени наводи како је видео оштећеног у колима у близини турбета, дакле стављајући себе на исто место о коме говори и оштећени, при чему негира да је дело извршио већ само наводи да је видео оштећеног.

Имајући у виду напред наведено, суд је на несумњив начин утврдио да је оптужени поступао у свему како је то описано у изреци пресуде. Оптужени је наведене радње предузео са НН припадницима тзв. ОВК, који су сви били у униформама и са оружјем, имали су бомбе на грудима, а сведокиња █████ је убедљиво описала како се уплашила када је видела бомбе на грудима војника. Стога је оптужени поступао као саизвршилац. Оптужени је поступао са директним умишљајем приликом предузимања описаних радњи, јер је био способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, односно био је свестан да начин на који је критичном приликом поступао и то да је према оштећеном нечовечно поступао, физички га злостављао и телесно повређивао, што је имало за последицу телесно повређивање и психичко мучење стварањем код оштећеног страха за живот и телесни интегритет и био је свестан забрањености ових својих радњи чије је извршење и хтео, и био је свестан да наведене радње предузима са другим НН припадницима тзв. ОВК са којима је и одвео и затворио и тукао и телесно повређивао и нечовечно поступао према оштећеном.

Чињеница да је оптужени био припадник тзв. ОВК јасно произлази из исказа оштећеног који је наводио да је оптужени био са другим припадницима тзв. ОВК у црној униформи, са видним ознакама тзв. ОВК, да су били наоружани аутоматским пушкама, пиштољима и бомбама и да га је са другим припадницима заробио и тукао. И

сведокиња [REDACTED] наводи да је група војника у униформама тзв. ОВК са оружјем одвела њеног мужа оштећеног [REDACTED], да је видела бомбе на грудима војника од чега се уплашила. Одбрану оптуженог да је био у Бугарској током оружаног сукоба, да није учествовао у оружаним операцијама, да није био припадник тзв. ОВК и да је само видео једне вечери оштећеног у ауту, суд није прихватио, јер је поуздано утврђено да је оптужени одвео и тукао оштећеног, да је био у униформи и са другим припадницима тзв. ОВК, и да су сви били наоружани. Одбрану оптуженог да је био у Бугарској, при чему мењајући исказ у делу које провео у Бугарској и период када се вратио, суд није прихватио, јер је очигледно усмерена на избегавање кривице.

Из изведених доказа поуздано је утврђено и да је оштећени био цивил, да у току 1998. и 1999. године није учествовао ни на једној страна у сукобу, да је био запослен у [REDACTED] и бавио се превозом тела умрлих.

Догађај који је предмет оптужбе и који се оптуженом ставља на терет одиграо се у другој половини јуна 1999. године. Ово јасно произилази из исказа оштећеног, испитаних сведока, а поготово што сведокиња [REDACTED] наводи да се породила [REDACTED] године и јасно памти овај датум после кога се догађај одиграо. Из исказа оштећеног, сведокиња и сведока [REDACTED] који су говорили о заробљавању у логору, када је и оштећени био затворен и побегао је, а што је било у размаку од неколико дана од догађаја у оптужници, јасно је утврђено да се догађај одиграо после повлачења снага српске војске и полиције, када су оштећеног одводили из куће неколико пута у размаку од по два - три дана, из чега је јасно да је у другој половини јуна оптужени одвео оштећеног и физички злостављао и тукао, заједно са другим припадницима тзв. ОВК. Неосновано одбрана тврди да време када се догађај одиграо није утврђено и да се све догодило у јулу или августу месецу, јер су овакве тврђње потпуно произвољне, а време када се догађај одиграо поуздано утврђено из исказа сведока.

На наведеном подручју, на територији општине [REDACTED] у току је и после 9.6.1999. године, а све до потпуног разоружавања био у току оружани сукоб. Наиме, након што је 9.6.1999. године потписан Војнотехнички споразум о Косову (Кумановски споразум) између војних представника власти у Београду и представника НАТО Коалиције, којим је предвиђено постепено повлачење снага СРЈ са подручја Ким у року од једанаест дана од дана потписивања споразума, те је посебно предвиђено да ће кампања бомбардовања бити укинута по комплетном повлачењу снага СРЈ (до тада суспендована), а да КФОР задржава овлашћење да ако буде неопходно, силом обезбеди испуњење обавеза из споразума, отпочело је повлачење српских снага 10. јуна 1999. године које је било пропраћено оружаним сукобима између ОВК и војних снага СРЈ на појединим подручјима Ким, што је опште позната чињеница.

Да је тзв. ОВК (ОВК, УЧК), чији је припадник био и оптужени, у периоду након потписивања Војнотехничког споразума о Косову од 9.6.1999. године и после повлачења војних и полицијских снага СРЈ настојала да успостави потпуну контролу над територијом Косова и Метохије и у том циљу вршила прогон неалбанског становништва указује, како овај догађај потврђен свим напред изнетим доказима, тако и исказима сведока, који су били принуђени да напусте Косово и Метохију и који у

својим исказима наводе да су били хапшени, прогањани, а поједини њихови ближњи и убијени. Сведоци ██████████ говорили су о прогону неалбанског становништва, Рома, као и оштећени и сведокиње, и наводили да су се крили, поједини били смештени у избегличком кампу у насељу Брековац, који је чувао КФОР, где је био оштећени са породицом, а потом су избегли са подручја Косова и Метохије. Стога је по оцени суда у време и на месту описаном у изреци у току био оружани сукоб. Оружани сукоб постоји свуда где се прибегло оружаној сили између држава или продуженом оружаном насиљу између власти и организованих наоружаних група или пак између таквих група унутар једне државе. Наведена дефиниција оружаног сукоба обухвата оба типа сукоба – унутрашњи и међународни.

Када постоји оружани сукоб и рат као објективне околности, као и утврђене чињенице које ове околности повезују са кривичним делом, морају се применити правила међународног права садржана у Конвенцијама од 12.8.1949. године које су ратификоване од стране ФНРЈ.

Одредбом чл.6. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.8.1949. године и чл.3. Допунског протокола I уз Женевске конвенције од 12.8.1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба, јасно је прописано да примена конвенције и овог протокола престаје на територији страна у сукобу општим завршетком војних операција. Како повлачење оружаних снага СРЈ, уз борбено обезбеђење представља војну операцију, то је сасвим јасно да се међународно хуманитарно право, укључујући одредбе о ратним злочинима, примењује до тренутка постизања мира и окончања војних операција, а што се на Косову и Метохији д догодило 20. јуна 1999. године. Наведени споразум не обавезује тзв. ОВК која није потписник, а фазно повлачење оружаних снага СРЈ које је споразумом предвиђено је операција која је трајала, одвијала се у фазама, па су и након потписивања била могућа непријатељства. Због тога се трајање унутрашњег сукоба мора одређивати према правилима међународног права које обавезује стране у сукобу и после престанка непријатељства све до општег закључења мира или постизања мирног решења на целој територији под контролом стране у сукобу. И после повлачења оружаних снага СРЈ са Косова и Метохије, јер сведоци наводе да су се српске снаге повукле, као и поред присуства међународних безбедносних снага, о чему су говорили сведоци када наводе да су припадници КФОР-а патролирали, припадници тзв. ОВК су изводили оружане акције, било је напада на неалбанско становништво и на подручју Ђаковице, јер је из изведенних доказа утврђено да су куће паљене, становништво пљачкано, односиле су се вредне ствари техничка роба и бела техника о чему су говорили сведоци ██████████ и ██████████, било је силовања о чему је говорила сведокиња ██████████ којој је мајка силована, а то је познато и сведоцима Тафа, и сви ови акти насиља припадника једне од страна у сукобу тзв. ОВК према лицима противничке стране у њиховој власти – припадницима неалбанског становништва које је остало па Косову су у уској повезаности са унутрашњим сукобом на Косову и Метохији и сукоб је утицао на извршење дела, а насиље припадника тзв. ОВК је у функцији остварења циља због кога је сукоб настао. Због наведених аката насиља становништво се склањало и бежало са Косова, како су наводили сведоци. Сведоци наводе да су чак током боравка у логору, а када би нашли припадници КФОР-а облачили униформе тзв. ОВК и тако се претварали да нису заробљени као и да су када би постојала опасност од тзв. ОВК група војника покушавали да се склоне у окриље КФОР-а и тако заштите. Стога је јасно да је на подручју Косова и Метохије и Ђаковице и после повлачења оружаних

снага тзв. ОВК постојао оружани сукоб, па су према одредби члана 2 став 2. II Допунског протокола о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба испуњени услови да се на ова дела примењују одредбе IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата и II Допунског протокола о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба.

Дакле утврђено је да је окривљени био припадник оружаних снага тзв. ОВК, да је у току био оружани сукоб и да су радње оптуженог описане у изреци уско повезане са оружаним сукобом. Оптужени је као припадник једне од страна у оруженом сукобу тзв. ОВК, а за време оружаног сукоба и у уској вези са њим, према цивилном становништву и оштећеном, које није директно узело учешћа у непријатељствима, а за које је сматрао да су лојални другој страни у оруженом сукобу, заједно са другим припадницима тзв. ОВК учествовао у насиљном одвођењу (без икакве правне процедуре, које није било неопходно због безбедности или других разлога, већ је искључиво било због његове етничке припадности или претпоставке да је сарађивао са другом страном у оруженом сукобу), те према њему вршио мучења (ударао га је бејзбол палицом, гађао флашом и ударио пуном флашом изнад левог уха), с тим да изнуди признање од њега где су сахрањени припадници тзв. ОВК и њихова родбина која је страдала током рата на Ким, повреде телесног интегритета (поред тога што га је ударао бејзбол палицом и што је од стране других припадника тзв. ОВК ударан кундацима, ногама, рукама по свим деловима тела, где су му наношене повреде, гађао и пуном флашом, којом га је ударио изнад левог уха, уз наводе и оптужбе да је радио за Србе). Овакви поступци према оштећеном су у директној вези са оружаним сукобом, и имали су за циљ да се од њега изнуди признање о сарадњи са другом страном у сукобу, Србима. Због ових поступака оштећени је напустио са породицом Косово.

Стога овакве радње оптуженог представљају тешко кршење хуманитарног права, јер је он као припадник једне од стране у оруженом сукобу, тзв. ОВК кршио правила међународног права из члана 3 став 1 тачка I под (a) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године и правила из члана 4 став 1 и став 2 тачка a) II Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба, јер оштећени који као цивил није узео директно учешће у непријатељствима и има статус заштићеног лица, према овој Конвенцији и Допунском протоколу II.

Одредбом чл. 3 ст. 1 под а) и ц), те чл. 27 ст. 1 и 2 IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.8.1949. године, те одредбом чл. 51, 75 и 76 Допунског протокола I уз женевске конвенције од 12.8.1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба, те одредбом чл.4. тачка 1. и 2. под а) и е) и чл. 13 Допунског протокола II о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба прописано је да ће се према цивилним лицима поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације заснованој на раси, боји коже, вери, убеђењу и слично и у том циљу забрањени су у свако доба и на сваком месту повреде које се наносе животу и телесном интегритету ових лица, нарочито све врсте убиства, осакаћења, свирепости и мучења, повреде личног достојанства, нарочито увредљиви и понижавајући поступци. Са њима ће се у свако доба поступати човечно и нарочито ће бити заштићени од сваког насиља или застрашивања, а жене ће посебно бити заштићене против сваког напада на њихову част, а нарочито против силовања. Према овим лицима су забрањени акти или претње насиљем, којима је главни циљ да шире

терор међу цивилним становништвом, а уколико се нађу у власти стране у сукобу, поступаће се хумано у свим приликама према њима.

Одредба члана 4 став 1 напред наведене Конвенције предвиђа да заштићена лица имају право у свакој прилици, на поштовање своје личности, својих породичних права, својих верских убеђења и обреда, својих навика и својих обичаја. С њима ће се, у свако доба, поступати човечно и она ће нарочито бити заштићена од сваког насиља или застрашивања, од увреда и јавне радозналости.

Суд је из свих наведених разлога оптуженог огласио кривим, да је као саизвршилац извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ у вези чл. 22 КЗ СРЈ и применио закон који је важио у време извршења кривичног дела и то КЗ СРЈ (Службени лист СФРЈ, бр. 44/76, 34/84, 74/87, 57/89, 3/90 и 38/90 и Службени лист СРЈ бр. 35/92, 37/93 и 24/94) као повољнији у односу на оптуженог. Оптужени је био свестан својих радњи и био је свестан свог дела и хтео је његово извршење и био је свестан да је са другим војницима у групи и да су сви заједно отишли у кућу код оптуженог, одакле су га извели и одвели у његову кућу постојала је свест о заједничком деловању, а оштећени наводи да су га тукли бејзбол палицама, да га је гађао флашом, а остали који су били са њим су га ударали кундацима и шутирали.

Неосновано се од стране одбране тврди да се ради о отмици или сличном кривичном делу и да на подручју Косова није било оружаног сукоба у време које је наведено те да се не ради о кривичном делу које је оптуженом стављено на терет. Поуздано је утврђено време извршења дела, околности из којих је јасно да је у току био оружани сукоб и после повлачења снага СРЈ са КИМ и да радње оптуженог и НН припадника тзв. ОВК су у вези са оружаним сукобом, те да је оштећени уживао заштити гарантовану међународним документима.

Приликом одлучивања о врсти и тежини кривичне санкције суд је ценио све околности из чл. 41 КЗ СРЈ које могу утицати да казна буде блажа или тежа, па је као олакшавајуће околности код оптуженог ценио породичне прилике, чињеницу да је ожењен и отац троје деце, да је себе и породицу до лишења слободе издржавао од властитог рада док ранијој осуђиваности оптуженог из 1997. године суд није дао значај отежавајуће околности. По оцени суда наведене олакшавајуће околности, уз однос оштећеног према кривичном прогону, имају карактер нарочито олакшавајућих околности, па је суд применом чл. 42 ст. 1 тач. 2 и чл. 43 ст. 1 тач. 1 КЗ СРЈ ублажио казну испод законског минимума и осудио га на казну затвора у трајању од 2 (две) године, налазећи се да ће се овом казном постићи сврха кажњавања у смислу чл. 33 КЗ СРЈ, као и сврха кривичних санкција прописана чл. 5 КЗ СРЈ. У казну на коју је оптужени осуђен на основу члана 50 КЗСРЈ у казну на коју је осуђен урачунато му је време које је провео у притвору, по решењу судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине КПП-По2 бр.1/22 од 6.6.2022. године, а које му се рачуна од 5.6.2022.године, при чему је суд ценио наводе браниоца да је нужно исправити грешку, јер је оптужени лишен слободе дана 4.6.2022.године и да му од тада треба рачунати притвор. Међутим из списка предмета и решења о задржавању ДП УКП СОРЗ 03.2.6 број КУ-29/12 ЛС-353/22 од 5.6.2022. године утврђено је да је задржавање оптуженом одређено од 5.6.2022.године у 02,15 часова. Одређено је да притвор има

трајати до упућивања окривљеног у завод за извршење кривичних санкција, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди.

На основу чл. 258 ст. 4 ЗКП суд је оштећеног ~~и~~ ради остваривања имовинско-правног захтева упутио на парницу с обзиром да подаци кривичног поступка нису пружали поуздан основ ни за делимично ни за потпуно пресуђење о његовом имовинско-правном захтеву.

Суд је на основу одредбе чл. 264 ст. 4 ЗКП, а у вези са чл. 261 и 262 ЗКП опт. Петрита Дулу ослободио дужности да накнади трошкове овог кривичног поступка и одредио је да исти падају на терет буџетских средстава суда, јер би њиховим плаћањем била угрожена како његова, тако и егзистенција лица која је по закону дужан да издржава с обзиром да се већ пет месеци налази у притвору и без примања је којима би био у могућности да плати трошкове кривичног поступка.

Записничар
Олгица Куч

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Снежана Николић Гаротић

ПРАВНА ПОУКА

Против ове пресуде дозвољена је жалба
Апелационом суду у Београду у року
од 15 дана од дана пријема писаног
отправка пресуде, а преко овог суда.

Д-на:

1. Тужилаштву за ратне злочине КТО 6/22,
2. опт. Дула Петриту, преко управе Окружног затвора
3. браниоцу адв. Драгану Плазинићу, ул. Сердар Јола бр. 21, Београд

Судија

1 росій 473
Пресура

1 відп. 4 дн.
Пресура

exp. 24.11.2022.

1 пресура засахар

сир. мікроочаги

ЕПР Радоман - Тернопіль

exp. 24.11.2022.